HEŞT BEHİŞT

Bi'smi'llâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fa'ûlün

1 Bi-hamdi'llâh hâdî külli hâmid
Lenâ tevfîkihi aksâ'l-makâsıd

2 Ezelden vasf-ı zâtıdur anuñ cûd
Rızâsıdur iki 'âlemde maksûd

3 Mukaddesdür kemâlâtında zâtı
Müberrâdur nakâyısdan sıfâtı

4 Kemâli çeşmesârına cihân bîd
Cemâli nûrına bir zerre hurşîd

5 Nukûş-ı safha-i ekvâna nakkâş
Hatâ erbâbı üstine 'atâ-pâş

6 Kemâl-i kudreti gün gibi zâhir
Nakâyısdan münezzeh zâtı tâhir

7 Güneş kim rûşenâ-bahş-ı kamerdür
Anuñ envâr-ı cûdından eserdür

8 Cemî'-i mâ-sivânuñ hâlıkıdur
Şebistân içre subhuñ fâlıkıdur

9 Degül mümkin ire künhine idrâk
Bu ma'nâ şâhididür "mâ 'arefnâk"

10 Bir avuç hâke virdi hüsn-i takvîm
Melâ'ikden şerefde kıldı takdîm

11 Salup nefha cihâna lutfı bâdı
'Urûc itdürdi 'arşa hâk-zâdı

12 Sa'âdet aña olmışdur müyesser
Ki oldı dîde-i lutfına manzar

13 Musahhar eyledi tûfânı Nûha
Beden kıldı hisâr-ı çarhı rûha

14 Cihân fahrın yetîm evvel ol itdi

Nitekim Mısr sultânın kul itdi

15 Halîle nârı ol itdi gülistân
Ol ihsân itdi İsmâ'île kurbân

16 Bize bildürmek içün 'adl ü dâdın
Havâle kıldı 'Âda kahrı bâdın

17 Olup rûy-ı sefîdi esvedü'l-levn
Anuñ mekriyle girdi Nîle Fir'avn

18 Egerçi âlet ü esbâbı çokdur
Velî olmaz ise noksânı yokdur

19 Yirine urmaga tîrin nişânuñ
Yiter kâfı ile nûnı kemânuñ

20 Yaratdı kâf u nûn ile cihânı
Kemâlâtına mazhar kıldı anı

21 Kaçan olsa havâle dest-i kahrı
Megesden dûn ider sultân-ı dehri

22 İrişür feyz-i cûdı bahr ü bere
Bilür mâ-fi'z-zamîri zerre zerre

23 'İnâyetle kime itse nazarlar
Dilinde mahv olur havf u hatarlar

24 İçüp 'ışkı elinden cur'a-i cûd
Olupdur mest-i hayret cümle mevcûd

25 Şu kim 'ışkında kılmaz sînesin def
Asılmak oldı gûşında[n] muzâ'af

26 Niçe sûretden itmişdür tecellî
Vire 'âşıklara tâ kim tesellî

27 Şu sultânsın ki ey Sübbûh u Kuddûs
İşigüñde gerekmez 'âr u nâmûs

28 Komagı âsitânuñ hâkine ser
Ulu 'izzet bilür Nâmûs-ı Ekber

29 Alaylar baglayup her dem kapuñda
Turur tâvûs-ı kudsîler tapuñda

30 İder fermânuña her şey' tevakkuf
Senüñdür iki 'âlemde tasarruf

31 Ne bâtın çıkdı mülküñden ne zâhir
Senüñdür her ne kim var evvel âhir

32 Cihân emre musahhar çâkerüñdür
Zemîn ü âsumân fermân-berüñdür

33 Güneş emrüñsüz olmaz ‘âlem-efrûz
Şebistân zulmetin def‘ eylemez rûz

34 Kamer ardına düşüp her Sitâre
Senüñ emrüñle olur pâre pâre

35 Cihân kim ‘arş u ferş u bahr u berdür
Kemâl-i kudretüñden bir eserdür

36 İki harf ile itseñ bir işâret
İrür ma‘dûma varlıkdan beşâret

37 Bahâr oldukça hârı gül idersin
Şitâ irse dırahtı kül idersin

38 Dem-i kahruñ zer ü sîmi ider mis
Nem-i lutfuñ kuru hâki nefâyis

39 Cihâna münteşir in‘âm u cûduñ
İşigüñ kıblesidür her sücûduñ

40 Kapuñ hâkiyle çeşmin itmege pür
İder merd-i basîr olan tahassür

41 Kim ola vasf-ı zâtuñdan ura kâl
Sıfâtuñda zebân-ı nâtıka lâl

42 Eger olsa senüñ emrüñle yâ Rab
Agaçlar hâme deryâlar mürekkeb

43 Varaklar olsa hem etbâk-ı eflâk
Debîr olsa halâyık cüst ü çâlâk

44 Yazılsa haşre dek feyzüñ beyânı
‘Iyânından biñ artukdur nihânı

45 N’ola raks eylesek şevk ü tarabdan
Ki olmış rahmetüñ esbak gazabdan

46 Eger senden ümîd itmezse ihsân
Neye yarar dahı ‘âlemde insân

47 Beni ey mufzıl-ı feyyâz-ı zi’l-cûd
Kamu a‘dâma kıl fazluñla mahsûd

48 Kapuña varmaga aslâ yüzüm yok
İşigüñ hâkine lâyık gözüm yok

49 Sücûdumla rükû‘um ‘ayn-ı noksân
Bilüm dâl eylemişdür fikr-i ‘isyân

50 Eger olmazsa dîdâruñla hurrem
Behiştîye olur cennet cehennem

51 Ne deñlü çog ise cürm ü günâhı
Anı ‘afv eyle fazluñla İlâhî

52 Cesed âlûdedür ammâ göñül pâk
Koma bî-çâreyi hayretde gamnâk

53 Senâ itse saña bir merd-i sânî
Olurum ben dahı her yirde sânî

54 Velî ilhâm ile bildüm bu râyı
İder yokdur saña lâyık senâyı

55 Senâ bezminde alup deste ‘ûdı
Neyem ben kim idem anda sürûdı

56 Şu kim ehl-i senâya reh-nümâdur
Senâsı saña "lâ-uhsâ" senâdur

Der-Beyân-ı Na‘t-i Hazret-i Habîb-i Hudâ

57 Habîb-i Hak tabîb-i nesl-i Âdem
Vücûdınuñ tufeyli oldı ‘âlem

58 Nebîlerden hem emlahdur hem efsah
Habîb olmaga yokdur andan aslah

59 Yüzinüñ nûrı hurşîd ü kamerdür
Gözinüñ kuhlı "mâ zâga'l-basar"dur

60 Dil ü cân derdinüñ oldur hakîmi
Nübüvvet bahrinüñ dürr-i yetîmi

61 Cebîni matla‘-ı envâr-ı Yezdân
Cemâli gıbta-i hurşîd-i tâbân

62 Vücûduñ gevher-i kıymetveridür
Vedûduñ sevgili peygam-beridür

63 ‘İbâdet ‘arsasınuñ pâk tâzı
Siyâdet pâyesinüñ ser-firâzı

64	Delîl olmaga ol hulk-ı ‘azîme
İnüpdür niçe âyât-ı kerîme

65	Zirâ‘atgâh-ı İslâmuñ emîni
Dü ‘âlem halkı anuñ hûşe-çîni

66	Dili âyîne-i sıdk u safâdur
Ulular içre nâmı Mustafâdur

67	Gözi nûrıdur ehl-i asfiyânuñ
Yüzi suyıdur erbâb-ı hayânuñ

68	Yüzi hayret zalâmınuñ sirâcı
Mübârek pâyı ‘arşuñ başı tâcı

69	Şehen-şâhı livâ-yı enbiyânuñ
Kerâmet-bahşı hayl-i evliyânuñ

70	‘İzârı “ve’d-duhâ” gîsûsı “ve’l-leyl”
Zafer aña karavuldur melek hayl

71	Çün ol şâh eyledi ‘ukbâya reftâr
Mesîhâ ‘askerine oldı dündar

72	Felekler oldı mi‘râcına pâye
Melekler muntazırdur merhabâya

73	İki ‘âlemde anuñdur sa‘âdet
Zafer dünyâda mahşerde şefâ‘at

74	Ne mülküñ fethine ‘azm itse ol şâh
Aña reh-ber olur “nasrun min Allâh”

75	Hilâliyle anuñ hurşîd-i rahşân
Murâdı ‘arsasında gûy u çevgân

76	Vücûdı hil‘at-ı “levlâk”e lâyık
Kulı kurbânıdur anuñ halâyık

77	Anuñ şevkiyle raks urur felekler
Anuñ meddâhıdur gökde melekler

78	Aña olmag ile hem-râz u mahrem
Tefahhurlar ider Cibrîl-i Ekrem

79	Seni ey gülbün-i Firdevs-i a‘lâ
Yaratmış rahmetinden Hak Ta‘âlâ

80	Kudûmüñle siyâdet buldı sâdât

Hemân anlar degül belki cemâdât

81 Yoluñda itmek ile istikâmet
Müyesser oldı serve kadd ü kâmet

82 Senüñ kaddüñ sanup sahn-ı çemende
Sarıldı yâsemen serv-i bülende

83 Gelüp hâl-i ruhuñ şevkiyle vecde
Benefşe itdi hâk üstine secde

84 Nedendür sünbüle bilmem bu tâli‘
Ki bûy-ı mûyuñ andan oldı şâyi‘

85 Eger anuñ derinden olmasa gül
Figân itmezdi karşusında bülbül

86 Eger sen olmasañ çeşm ü çerâgı
Urur mıydı derûna lâle dâgı

87 Sabâ olmasa ger saña hevâdâr
Hevâyî diller olmazdı aña yâr

88 Vire Hak diyü a‘dâña belâlar
Çenâr el kaldurup eyler du‘âlar

89 ‘Adûñı kılmaga kahr ile bî-cân
Nihâl-i gül idindi hârı peykân

90 Öñüñde hâke düşsün diyü düşmen
Eline tîg-i bürrân aldı sûsen

91 Yumaga ‘asker-i küffârı kana
Sular cevşen giyüp oldı revâne

92 ‘Aceb niçün sarardı geçdi nerges
Meger oldı Behiştî gibi bî-kes

93 Anı bî-kes koma lutfuñ sened kıl
Göz ucıyla nazar eyle meded kıl

94 Derûndan saña olmışdur şehâ kul
Şefâ‘atden niçün mahrûm ola ol

95 Zebânîler elinde koma yarın
Behiştînüñ cehennem itme dârın

Der-Zikr-i Sahâbe-i Güzîn

96 Hudâvendâ Habîbüñ hürmetiyçün

Anuñ izhâr-ı dîne ragbetiyçün

97 ‘İnâyet kıl ‘umûman ümmetine
Gerek yada gerek zürriyyetine

98 Şular kim her biri şeksüz velîdür
Ebû Bekr ü ‘Ömer ‘Osmân ‘Alîdür

99 Güşâde olsun anlaruñ nihâdı
Belâ bendinden âzâd it ‘ibâdı

100 Hüseyn ile Hasandur hayr-ı ecdâd
Ki anlardan olupdur neşr-i evlâd

101 İkisi dahı ol dîn serverinüñ
Dilerler ümmetini cedlerinüñ

102 Mukarrer sâ’ir ashâb-ı güzînüñ
Ki anlar evvelidür âhirînüñ

103 Tutup her biri saña himmetini
Diler senden Habîbüñ ümmetini

104 Dahı ezvâc-ı ethâruñ du‘âsı
Budur ki ‘âm ola ‘afvuñ salâsı

105 Zuhûr itdükde yâ Rab rûz-ı mahşer
Nasîb it bunlara Rıdvân-ı Ekber

106 Benüm sen bu du‘âmı müstecâb it
Su’âl-i hasteye şâfî cevâb it

107 Hidâyet pâyesine eyle telkîn
El açup sözüme kim dirse âmîn

Münâcât-ı Kâdi’l-Hâcât

108 İlâhî ber-kemâlâ Kirdigârâ
Kerîmâ Kâdirâ Perverdigârâ

109 Garîbem baña telkîn-i tarîk it
Koma vahşetde tevfîküñ refîk it

110 Benüm yol sormaga gayra dilüm yok
Revân olmaga bir semte bilüm yok

111 Tarîküm güm olup hayret ilinde
Mededsüz kaldum emmâre elinde

112 Dirîgâ âh u vâveylâ vü feryâd

Ki ‘ömrüm hâsılın nefs itdi ber-bâd

113 Cevânlık gaflet ile gitdi elden
İrişdi pîrlik kaldum ‘amelden

114 Görinmez gözüme bir âferîde
Meger peydâ ola bir nûr-ı dîde

115 Direm bang-ı namâz itse ser-âgâz
Sürûd-ı mutribe beñzer şu âvâz

116 Olur mescidde dil bend-i belâda
Velî mey-hânede gülden güşâde

117 Kaçan mihrâbda itsem karârı
Öñümde sanuram ebrû-yı yârı

118 Namâza kâ’im olsam virde câlis
Derûn-ı sînem olur pür-vesâvis

119 Kımıldanmaz bu dil zikr ü du‘âya
Kanad açar uçar ammâ hevâya

120 Ayagum şöyle almışdur zamâne
Ser-encâmum degül kâbil beyâna

121 Göñül ‘ilme ‘amel zamm itmedüñ sen
‘İlâc olmasa nef‛ olur mı tıbdan

122 Gamumdandur figânum sanma hayfâ
Ki destümde ne ‘ukbâ var ne dünyâ

123 Tekâsüldür dem-i tâ‘atde hâlüm
Gınâda göz yaşı mâl ü menâlüm

124 İtâ‘at sandugum ma‘nîde ‘isyân
Hakîkatde kemâlüm ‘ayn-ı noksân

125 Velî yâ Rab tapuñdan var ümîdüm
Ümîdümdür benüm dürr-i ferîdüm

126 Olursa pîşvâ lutfuñ İlâhî
Umaram kim bulam maksûda râhı

127 Bilürem kalmazam dârü’l-fenâya
Ecel ökçem basar mânend-i sâye

128 Koma hayret şebistânında güm-râh
Bir ahter çeşmüme göster sehergâh

129 Ki ‘âlemde bu olmışdur murâdum
Müjem hâme gözüm yaşı midâdum

130 Koyam dünyâda bir garrâ risâle
Hediyye ola erbâb-ı kemâle

131 Mu‘în ol baña ilhâmuñ imâm it
Ezelden olan in‘âmuñ tamâm it

132 Benüm bir gayra yokdur istinâdum
Dü ‘âlemde sañadur i‘timâdum

Matla‘

133 Gel ey murg-ı sehergâh-ı sa‘âdet
Terennüm vaktidür terk itme ‘âdet

134 Ma‘ârif gülşeninde nâle eyle
Gözümüñ lâlesin pür-jâle eyle

135 Bizi itmez misin gül gibi handân
Yiter sünbül gibi olduk perîşân

136 Bizi sen ber-murâd itmek gereksin
Dil-i gamgîni şâd itmek gereksin

137 Geçer âhir zamân-ı nâ-müsâ‘id
Türâba halt olur her sâk u sâ‘id

138 Lebüñ depret belâgatdan haber vir
Dehân-ı tûtî-i câna şeker vir

139 Hikâyet başla ‘ışk âvâzesinden
Dem ur eş‘âr-ı şûhuñ tâzesinden

140 Vücûduñ âhir-i kârı ‘ademdür
Niçün hâmûş olursın dem bu demdür

141 Cihân-ı bî-bekâ dârü’l-fenâdur
Gelen bunda belâya mübtelâdur

142 Gelen mülk-i vücûda âhir-i kâr
İder mülk-i ‘ademden yaña reftâr

143 Akar su gibidür hâli zamânuñ
Geçürme çagın ol âb-ı revânuñ

144 Bilenler didi ahvâl-i cihânı
Ganîmet mâlıdur fursat zamânı

145 Kemâl-i fazl ile nâdir olanlar
Hüner göstermege kâdir olanlar

146 Cihândan eyledükde irtihâli
Komamışlar bu menzilgâhı hâlî

147 Komış kimi eser ‘ilm ü ‘amelden
Kimi nesr ü kimi nazm u gazelden

148 Kimi olmış mecâz-ı sırfa mâ’il
Kimi yazmış hakîkatde hamâ’il

149 Gel imdi sen de mikdâruñ beyân it
Eser vaz‘ eyle bir nev dâstân it

150 Cihânda bir gülistân eyle îcâd
Semâ‘ı eylesün gamgînleri şâd

151 İdüp üstine anuñ sarf-ı himmet
Sekiz bâb üzre kıl mânend-i cennet

152 Temâşâ eyleyen vaz‘-ı zarîfin
Behişt-i Heşt ide nâm-ı şerîfin

153 Revân oldukda sen dârü’l-bekâya
Kala bunda sebeb ola du‘âya

Behişt-i Evvel Der-Beyân-ı İhlâs Fi’l-‘Amel

154 İlâhu’l-halk sultânü’s-selâtîn
Ki anuñdur bu evzâ‘ u bu âyîn

155 “Hüve’l-evvel” ki yokdur aña sânî
“Hüve’l-âhir” ki fânîdür kalanı

156 “Hüve’z-zâhir” ki ekvân aña mazhar
“Hüve’l-bâtın” ki ekvândan ganî-ter

157 Yaradup kudretiyle “kün fekân”ı
Zirâ‘atgâh idüpdür bu cihânı

158 Beşer cinsin aña huddâm idüpdür
Tarîk-i hidmeti i‘lâm idüpdür

159 Virüp tohm anlara hüsn-i ‘amelden
Didi komañ bunı ölince elden

160 Ki bunuñ hâsılı makbûlı vardur
Eken biçse gerek mahsûlı vardur

161 Bunuñ cennetdedür hüsn-i simârı
Tehî görme sakın bu kesb ü kârı

162 Ne lâzım biz vatan tutmak bu yurdı
Anı ütmek gerek kim Hak buyurdı

163 Fenâ bâzârıdur bu gûşe-i gam
Degül ser-mâyesi dînâr u dirhem

164 Eger var ise elde nakd-i tâʿat
Senüñdür rûz-ı mahşerde saʿâdet

165 Eger müflis be-kâr iseñ ʿamelde
Göresin hâlüñi rûz-ı ecelde

166 Duʿâlarla vuzûñı eyle tâze
Hulûs ile şürûʿ eyle namâza

167 Çıkarup virdügüñ vaktin zekâtı
Fakîre eyle hüsn-i iltifâtı

168 Oruc tutsañ sakın gıybet sözinden
Gözüñ hem sakla nâ-mahrem yüzinden

169 Tavâf-ı Kaʿbeye niyyet iderseñ
Safâ-yı hâtır ile git giderseñ

170 Senâlar eyle Allâha yoluñda
Fakîri gözle saguñda soluñda

171 Gücüñce ihtimâm it sâlihâta
Eger ʿilme eger savm u salâta

172 ʿAmel eyle ʿamel sözüñ söz olsun
Çog olmaz ise az olsun öz olsun

173 Eger ihlâs ile olursa tâʿat
Senüñdür iki ʿâlemde saʿâdet

174 ʿAmel kârını lâyık kıl İlâha
Ki kem nesne virilmez pâdişâha

175 Hemân sûret degüldür aña kâfî
Gerekdür tâʿate ihlâs-ı sâfî

176 ʿAmel âsân degüldür şânı vardur
Ki zerʿüñ vakt ile bâzârı vardur

177 Eger olsun dir iseñ tâʿatüñ hâs
Düriş kim tâze tutsun âb-ı ihlâs

178 Mürâ’înüñ şekâvetdür nasîbi
Anı eyle dimişdür Hak Habîbi

179 Kıyâmetde zihî hüsrân u hasret
Ki tâ‘at olmaya makbûl-i Hazret

180 Fakîre nîm nân virseñ riyâsuz
İrişür hasteñe sıhhat devâsuz

180 Tutarsañ gûşuñı ben hâk-i pâye
Saña eyler kifâyet bu hikâye

Hikâye-i Matlûbe

182 Yazar Keşşâf ile Tefsîr-i Kâzî
Hudâ sâhiblerinden ola râzî

183 Müfessirler güzîni İbn ‘Abbâs
Rivâyet eyledi ol a‘lem-i nâs

184 Vatandan hicret idüp Hak Resûli
Medîne semtine tutmışdı yolı

185 Varup olmışlar idi anda sâkin
Müşerref olmış idi ol emâkin

186 Hasanla Şîr-i Yezdânuñ Hüseyni
Cihânuñ anlar iken zîb ü zeyni

187 İkisi bir ugurdan haste oldı
İşidenler anı dem-beste oldı

188 Gül-i nev ‘arz iderken deste deste
Sarardı ol iki rûy-ı huceste

189 Kazâyile beñizcikler bozıldı
Semenler soldı nergisler süzildi

190 Boyuncuklar miyân-veş oldı bârîk
Güzel gözlerine dehr oldı târîk

191 Salınmakdan kalup serv-i çemânlar
Yasıldı ‘anberîn tozlu kemânlar

192 Dehânuñ rîk-i şîrîni olup mür
Göze göstermez oldı hokkalar dür

193 Katı inceldi ol nâzük bedenler
‘Adem vasfın ider oldı dehenler

194 Hilâl oldı iki bedr-i dücâlar
Melâle düşdi yad u âşinâlar

195 Olup Şîr-i Hudâ bî-sabr u gamgîn
Dökerdi dîdesinden eşk-i hûnîn

196 Gamından Fâtımâ ol hûr-ı cennet
Olupdı garka-i deryâ-yı hayret

197 Aña bir câriye virmişdi Bârî
Ki olmışdı gam u şâdîde yâri

198 Egerçi Fıdda idi adı anuñ
Bu ad ile olupdı yâdı anuñ

199 Velî anuñ dahı bu çâresüz derd
Zeheb gibi iderdi beñzini zerd

200 Bunuñ üzre güzer kıldı niçe gün
Olupdı bunlaruñ gamdan güni dün

201 İfâkat bulmadı ol nâzenînler
Cihânı kapladı âh u enînler

202 Cihân fahrı işitdi ol belâyı
Göre vardı ol iki mübtelâyı

203 Sahâbe birle ol sâhib-sa‘âdet
Varup anları itdiler ‘ıyâdet

204 Hitâb idüp ‘Aliyy-i Murtazâya
Didi ger çâre isterseñ şifâya

205 Zirâ‘at hâkine ilkâ-yı bezr it
Rızâ-yı Hakk içün bir nesne nezr it

206 Ümîd oldur irişüp lutf-ı Bârî
İde sâlim ol iki şâhsârı

207 Bula serv-i dü-tâlar istikâmet
Gide bunlardan ol za‘f u sakâmet

208 Yine olup ol iki gonca handân
Bize ola bu ‘âlem gül gülistân

209 İde şenlikleri dünyâyı hurrem
Dil-i mahzûnumuzdan def‘ ola gam

210 Kulag urdı çü Haydar ol kelâma

Hemân nezr eyledi üç gün sıyâma

211 Yanınca Fâtıma ol hûb-sîret
Bile itdi ol üç gün savma niyyet

212 Görüp Fıdda dahı bu ihtimâmı
Derûndan iltizâm itdi sıyâmı

213 Üçi dahı didiler yâ İlâhî
Ki ʻâciz kullaruñ sensin penâhı

214 Virürseñ bu iki tıfla ifâkat
Üçümüz dahı itdük savma niyyet

215 Bir iki gün geçüp bu hâlet üzre
İkisi dahı oldı sıhhat üzre

216 Yine evvelki rengi buldı ruhlar
Turunc iken yine sîb oldı ruhlar

217 Yine nâzük bedenler tâzelendi
Ser-âmed turralar endâzelendi

218 Yine lebler letâfet bagladılar
Hasedden goncalar kan agladılar

219 Murâdın bunlaruñ çün virdi Kâdir
Sıyâma oldılar ol gün mübâşir

220 Eli tar idi ol dem Murtazânuñ
Ki var idi be-gâyet fakrı anuñ

221 Gice oldukda açmaga sıyâmı
Yog idi bir iki lokma taʻâmı

222 Var idi bir Yehûdî adı Şemʻûn
Anuñ olmışdı hadden mâlı bîrûn

223 Olurdı Kalʻa-ı Hayber içinde
Yaturdı tut ki râsû zer içinde

224 Varup Şem'ûn-ı Hayberden zarûrî
İdüp minnet ödünç aldı fatûrı

225 Üç ölçek arpa idi aldugı karz
Getürdi itdi anı Fıddaya ʻarz

226 Didi var sen bunı tâhûna al git
Çeküp bir sâʻını biş dâne kurs it

227 Ki ol nân biş kişiye ola hisse
‘Aceb hâle irişdi soñra kıssa

228 Edâ itdi ne emr oldıysa bir bir
Bişürdi nân-ı penci kıldı hâzır

229 Çün ahşam oldı kıldılar namâzı
Hudâya itdiler ‘arz-ı niyâzı

230 Kodılar biş ‘aded nânı miyâna
Dahı el sunup almadın dehâna

231 Kapudan yalvarup bir sâ’il ol dem
Didi ey ehl-i beyt-i Fahr-ı ‘Âlem

232 İdüñ şefkat ki ben üftâde miskîn
Niçe gündür ki kaldum ac u gamgîn

233 Ta‘âm ile idüñ derde devâmı
‘İvaz ola size cennet ta‘âmı

234 Çü hisse zâhir oldı kıssasından
Hemân her biri geçdi hissesinden

235 Ne var ise miyândan kaldurup hep
Aña virdiler anları müretteb

236 Hepisi suyıla itdiler iftâr
Bunuñ üstine geçdi ol şeb-i târ

237 Yine yarındası gün ol cemâ’at
Kamusı eylediler savma niyyet

238 Cevüñ bir sâ‘ını dahı idüp un
Bişürdiler yine biş nân-ı yeksûn

239 Yine iftâr vaktinde kemâ-kân
Zuhûra geldi bir dermânde mihmân

239 Yetîm imiş gelüp itdi su’âli
Aña virdiler ol nân-ı helâli

241 Yine ekl itmeyüp ol şeb ta‘âmı
Yine suyıla açdılar sıyâmı

242 Üçinci gün irişince yine şâm
Didiler kim kılalum nezri itmâm

243 Yine sâ’im olup sabr eylediler
Gör a nefse niçe cebr eylediler

244 Cevüñ bir ölçegi kalmışdı anı
Ögüdüp itdiler biş dâne nânı

245 Yine ahşam olıcak gör kazâyı
İşitdiler kapudan bir nidâyı

246 Didi kim rahm idüñ ben bir esîrem
Niçe gündür ki ac u nâ-güzîrem

247 Miyândan kaldurup biş dâne nânı
Kamusı ol esîre virdi anı

248 Suyıla açdı her biri orucın
Isırmadı birisi etmek ucın

249 Yine cû‘ ile çıkdılar sabâha
Fidâ olsun dil ü cân ol salâha

250 Sabâh ol kâşif-i sırr-ı velâyet
Peyam-berden yaña itdi ‘azîmet

251 Bile alup ol iki tıfl-ı pâki
Resûl öñinde varup öpdi hâki

252 Sararmışdı beñizler nitekim mûm
Bedenler ditrer idi tut ki mahmûm

252 Ferâh-ı tayr-veş ol iki yavrı
Olup lerzân çekerlerdi bu cevri

254 Dimezlerdi bizi kurtar bu gamdan
Şikâyet eylemezlerdi elemden

255 Nazar itdi çü Peygam-ber bu hâle
Terahhum oldı kalbine havâle

256 Be-gâyet şefkatinden bagrı yandı
Dütüni âhınuñ göge boyandı

257 Habîb-i pâke çün geldi bu şefkat
Hemân cûş eyledi deryâ-yı rahmet

258 İdüp bunlara Hak lutf-ı cemîli
Beşâretlerle saldı Cebre’îli

259 Beyân kılmaga virdügi ‘atâyı
Resûle nâzil itdi “hel etâ”yı

260 Ki makbûl oldı ol hâlis ‘ameller

Virildi anlara ni‘me’l-bedeller

261 Olup me’vâları ‘Adn-i mü’eyyed
Olurlar mülk-i bâkîde muhalled

262 Girenler çıkmaz ol dârü’l-bekâdan
Gam olmaz anlara anda fenâdan

263 Giren aña görür rûz-ı cezâda
İren anda irişür her murâda

264 İderler kasr-ı cennetde neşâtı
Döşerler anda istebrak bisâtı

265 Kabâlar sündüs-i zîbâ bedende
Yürürler serv-i sebz olup çemende

266 Buhûr idüp libâsa misk-i ezfer
Geyerler nûrdan tâc-ı mücevher

267 Nişîmen suffe-i gülzâr-ı cennet
İderler hûrlarla ‘îş ü ‘işret

268 Şarâb-ı Selsebîl ü ‘ayn-ı Tensîm
Kimi zer kâse-i bezmüñ kimi sîm

267 Olup dârât ile râkib Burâka
Olurlar garka zîb ü tumturâka

270 Ne menzilgâha olursa giderler
Makâmâtı ser-â-ser seyr iderler

271 Görürler anda dîdâr-ı Hudâyı
Nitekim leyle-i bedr içre ayı

272 Sirâyet eyleyüp nûrı cemâlüñ
Kemâle irgürür hüsnin ricâlüñ

273 Eger hatun ise sultân olur ol
Ne sultân âfet-i devrân olur ol

274 Ne deñlü pîre-zen olsa muhakkak
Anı bir tâze mahbûbe ider Hak

275 Virür endâmına bir hüsn ü zîbâ
Ki aña reşk ider vildân u havrâ

276 Niçe hûrî olur aña perestâr
Olurlar emrine anuñ nigehdâr

277 Eger tıfl ise bir şeh-zâde olur
Kamu teklîfden âzâde olur

278 Anı bir kâra meşgûl eylemezler
Bir üstâda virüp kul eylemezler

279 Biner iner geyer zîbâ kabâlar
Yanında cem‘ olur her âşinâlar

280 Dahı çokdur ‘atâlar gûne gûne
Bu zikr olan degül illâ numûne

281 Gel imdi başuña cem‘ eyle ‘akluñ
Oñat fehm eyle fehvâsın bu naklüñ

282 Eger oldıysa ey merd-i mükemmel
Gözüñ kuhl-ı basîretle mukahhal

283 Budur fehvâsı kim tâ‘at idenler
‘Amelde râh-ı ihlâsa gidenler

284 Sevâbından anuñ mahrûm olmaz
Cehennem âteşine mûm olmaz

285 Şu kim hâlî degül sa‘y u talebden
Tesellîler bulur yarın Çalapdan

286 İlâhî yarlıga yarın günâhum
Sepîd it ‘afv ile rûy-ı siyâhum

287 Baña mahlas didi bir pâk-meşreb
Yalan itme anı mahşerde yâ Rab

288 Anuñ yüzi suyına ber-murâd it
Mutahhar rûhını fazluñla şâd it

Behişt-i Düvüm

289 İden peydâ vücûd-ı kâ’inâtı
Kılan ecsâda mahbes şeş cihâtı

290 Zemîn üstinde insânı yaratdı
Kimin bînâ kimin kûr u ker itdi

291 Koyup tab‘-ı beşerde ihtilâfât
Havâle itdi aña niçe âfât

292 Fetîl-i şem‘a beñzer rişte-i cân
Anı uyarmaz illâ nûr-ı îmân

293 Hevâdandur sakın anuñ fesâdı
Hevâ olmışdur anuñ tünd-bâdı

294 İdenler eylük eylük bulı gelmiş
Cezâ ihsâna ihsân olı gelmiş

295 Murâd elden sehâyıla ‘atâdur
Sanur nâ-dân anı halka cefâdur

296 Ayaklardan dahı ey tâlib-i sûd
Cihâd u hacca varmak oldı maksûd

297 Hakîkatde budur sözüñ me’âli
Saña zînetdür a‘zâñuñ kemâli

298 Sebebdür çeşm ü ebrû gûş u bînî
Güzel göstermege sâhiblerini

299 Birisi eksük oldukda ne minnet
Zuhûr eyler vecâhetde rekâket

300 İki nesne kamudan mu‘teberdür
Kulak tut bu haber sâdık haberdür

301 İkisi dahı ammâ ma‘nevîdür
Biri göñül biri ‘akl-ı kavîdür

302 Saña sanma ki ‘akl ikrâr olupdur
Başuñda tâc-ı cevherdâr olupdur

303 Göñül gerçi degüldür sîm ü zerden
Gögüs levhidür ol saña güherden

304 Bir eser kanda kim baksañ muhakkak
İhâta eylemişdür ni‘met-i Hak

305 Garîk-i ni‘metisin fi’l-hakîka
Yüri şükrinde fevt itme dakîka

306 Edeb terk itmeyendür aña şâkir
Olur merdûd edebsüz olsa zâkir

306 Edeb üzre olan fânî cihânda
Muzaffer oldı hem bunda hem anda

Hikâye-i Mergûbe

308 Meger üç kimse bir gün kavl iderler
Levâzım cem‘ine taga giderler

309 İderken anda maksûdı müheyyâ
Bulıtlar kopdı yagmur oldı peydâ

310 Çü bârân eyledi gökden nüzûli
Varup bir gâra itdiler duhûli

311 İrişüp nâgehân takdîr-i Yezdân
Yirinden kopdı bir taş oldı galtân

312 Kazâyıla gelüp ol seng-i mümted
Kapusın büsbütün itdi anuñ sed

313 Kapayup anı zulmet-hâne itdi
Yapılmış dilleri vîrâne itdi

314 Kalurlar yol bulınmaz reft ü pûya
Kaçup yagmurdan ugrarlar toluya

315 İhâta eyler anda anları gam
Olur ol gâr bir çâh-ı cehennem

316 Görürler çâre yok hergiz necâta
Göñüllerde recâ kalmaz hayâta

317 Bu hâl üzre geçerken zâr u gamgîn
Birisinden açıldı çeşm-i hak-bîn

318 Ki Hakkuñ aña ilhâmı irişdi
Halâsuñ ya'nî hengâmı irişdi

319 Didi yârânına bu böyle olmaz
Ki ye's erbâbı derde çâre bulmaz

320 Gelüñ râh-ı halâsa göz tutalum
Ol ulu âsitâna yüz tutalum

321 'Amel kim itmişüzdür her birümüz
K'anuñla olısar yarın yirümüz

322 İdüp anuñ içinde hâlisin yâd
Du'âlarla kılalum âh u feryâd

323 Ola kim Hazret-i Hakk ide rahmet
Gide bizden bu mihnet bu kasâvet

324 Didi evvel biri kim eylerem yâd
Tutupdum ücrete bir iki ırgad

325 Seherden şâma deñlü nitekim kul
Kamu olmışlar idi kâra meşgûl

326 Birisi ol işe geç girmiş idi
Ki evvel vakti zuhruñ irmiş idi

327 Egerçi nısfa irmişdi nehârı
Velî anlar kadar var idi kârı

328 Gice ücretlerini virdügüm dem
Ber-â-ber virdüm anlarla aña hem

329 Birisi anlaruñ oldı gazabnâk
Elinden saçdı sîmin nitekim hâk

330 Hasûd imiş ki reşkin zâhir itdi
Bıragup ücretini vardı gitdi

331 Çü gördüm bilmedi sûd u ziyânı
Varup cem‘ eyleyüp hıfz itdüm anı

332 Ol esnâda sürek geldi sebîle
Satun aldum anuñla bir fasîle

333 Zamân geçdi fasîle bende kaldı
Velî yıldan yıla nesli çogaldı

334 Mürûr itdi bunuñ üzre niçe sâl
Benüm taht-ı yedümde kaldı ol mâl

335 Yog iken nâ-gehân fikrümde nâmı
İrişdi gûşa bir pîrüñ selâmı

336 Ben anı bilmedüm evvel nazarda
Ki olmışdı tagayyür aña perde

337 Didi sende benüm hakkum kalupdur
Beni bunda anuñ fikri salupdur

338 Didüm hakkuñ senüñ bende nedendür
Didi kim ücret-i kâr-ı bedendür

339 Çü geldi ‘akluma bildüm anı ben
Ne hâsıl oldıyısa ücretinden

340 İnek öküz kamusın virdüm aña
Dil ü cândan du‘âlar itdi baña

341 Didi bu sözleri dahı el açdı
Gözinüñ kanlu yaşın hâke saçdı

342 Ki ey Hayy u Kerîm ü Berr ü Bârî

Riyâsuz itdüm ise ben bu kârı

343 Bu mahbesden bizi sen eyle âzâd
Saña mahsûsdur i‘dâm u îcâd

344 Zuhûra geldi ol dem emr-i Yezdân
Karâr itmişken ol taş oldı lerzân

345 Taharrükden hacer bir hâle irdi
Ki gâra bir tarafdan şu‘le girdi

346 Çün irdi âhire bunuñ beyânı
Şürû‘ idüp didi ol merd-i sânî

347 Ki kaht olmışdı bir yıl bu vilâyet
Cihân halkın zebûn itmişdi kıllet

348 Zamânında iken bulmadı bârân
Göñüller oldı ol gamdan perîşân

349 Hubûbuñ adı var kendü yog idi
Bu yoklukdan helâk olmış çog idi

350 Baña ol yıl gınâ virmişdi Bârî
Derûna cevce gam olmazdı târî

351 Benüm artardı harcumdan nukûdum
Yanardı âteş-i reşke hasûdum

352 Var idi bir cemîle yanumuzda
Karâr itmişdi meyli cânumuzda

353 Kemâl-i hüsn ile mevsûfe idi
Edeb erkân ile ma‘rûfe idi

354 Gürisne kalup ehli vü ‘ıyâli
Zarûrî benden itmişdi su’âli

355 Dimişdüm başum üzre her murâduñ
Eger maksûda olmazsa ‘inâduñ

356 Baña râm ol murâduñ hâsıl olsun
Saña her günde gendum vâsıl olsun

357 İşitdi çünki benden bu hitâbı
Dehânın açmayup kesdi cevâbı

358 Varup ahvâli zevcine didi hep
İşidüp ol dahı itdi bükâ hep

359 Bir iki gün yine sabr itdi cû‘a
Velî gâyetde za‘f irdi fürû‘a

360 Nic’itsün gördi olmaz bi’z-zarûre
İcâzet virdi zevci ol fücûra

361 Didi kim var rızâ vir ol vebâle
Hudâ ‘afv eyleye kıyma ‘ıyâle

362 Gelüp virdi murâdumca cevâbı
‘İmâret eyledi kalb-i harâbı

363 Salup bir halvete bâlîn ü pister
Visâlin sînede kıldum mukarrer

364 Soyınmaga çün âgâz itdi hatun
Bozıldı beñzi kalbi oldı mahzûn

365 Ruhı pejmürde oldı çeşmi giryân
Teni pâlûde-i ter gibi lerzân

366 Didüm n’oldı sebeb bu ıztırâba
Didi korkaram ugrayam ‘azâba

367 Baña bu söz be-gâyet itdi te’sîr
Hemân sandum ki urdı bagruma tîr

368 Didüm zen hilkatinde ola noksân
Ba‘îd ola yanında terk-i fermân

369 Ricâlüñ ‘aklı kâmil fehmi çâlâk
Niçün ola tarîk-i Hakda nâ-pâk

370 Turup pisterden anda tevbe itdüm
Ol egri yolı koyup togrı gitdüm

371 Zahîre virdüm ol hatuna vâfir
Didi itsün ‘ivaz ol Hayy u Kâdir

372 Pes el açup didi ol kes İlâhî
Bilürsin sen bu ahvâli kemâhî

373 Riyâ yog ise bu kârumda mestûr
Bu gâruñ vir açılmasına destûr

374 Çün andan bu tazarru‘ oldı peydâ
Hacerden ıztırâb oldı hüveydâ

375 Olup lerzân yine itdi karârı
Ezelden artuk açıldı kenârı

376 Ziyâ evvelkiden oldı füzûnter
Ki görmek bir yirin oldı müyesser

377 İdüp çünkim suhanda ihtimâmı
Bunuñ da âhire irdi kelâmı

378 Üçinci merd el açup didi yâ Rab
Saña ma‘lûmdur ahvâlümüz hep

379 Var idi bir katî‘a gûsfendüm
Güderdüm anları sahrâda kendüm

380 Katı pîr olmış idi vâlideynüm
Velî olmışlar idi nasb-ı ‘aynum

381 İderdüm anlaruñ hidmetlerini
Bilürdüm hâsılı hürmetlerini

382 Koyundan süd sagup it‘âm iderdüm
Neye gönderseler dönmez giderdüm

383 Meger bir gün koyun sagmaga vardum
Ki bir dem eyleyem çûbâna yardım

384 Beni habs itdi ol gün anda yagmur
Şeb irişince oldum anda mecbûr

385 Gice incinmesünler diyü benden
Sagup bir mihlebe tâze lebenden

386 İletdüm anlara kim olalar sîr
Velî gördüm uyumış ol iki pîr

387 Tutup ol mihlebi turdum elümle
Dizüm anda neler çekdi bilümle

388 Uyanurlar diyü turdum nazarda
Uyanmadılar illâ kim seherde

389 Seher vaktinde kalkup itdiler nûş
Dürişdüm eyledüm hâtırların hoş

400 Bu râya irdi çün takdîr-i maksûd
El açup didi ey matlûb u Ma‘bûd

401 Bu kârumda eger var ise ihlâs
Bizi kıl rahmetüñ bahrine gavvâs

402 Bu sengüñ zulmetin eyle izâle

Karañu gicede döndük hilâle

403 Zihî kudret ki zâ’il oldı ol taş
Yile varmış gibi bir dâne haşhâş

404 Riyâdan pâk olan hâlis ‘ameller
Hem a‘lâlardur anlar hem eceller

405 Şefî‘ olup du‘â-yı müstecâba
İrişdürmek olurmış feth-i bâba

406 Ki bu kıssa kelâm-ı mu‘teberdür
Ehâdîsüñ sıhâhından haberdür

407 Nazar kıl imdi ma‘nâ-yı hadîse
Kulak tutma inanmayan habîse

408 Kerâmet gizlüdür hüsn-i ‘amelde
Mukadder eyle olmışdur ezelde

409 ‘Amelsüz intizâr-ı evc-i ‘izzet
Belâhetdür belâhetdür belâhet

410 İlâhî sen Kerîm ü bî-garazsın
Yine ihsânuña kendüñ ‘ivazsın

411 Cihânda lutfuña iren mü’eddeb
Görür dîdâruñı olur mukarreb

412 Temennâmuz budur rûz-ı ezelden
Ki mahrûm eyleme hüsn-i ‘amelden

Behişt-i Sivüm

413 Cevâd ol Hayy u Kâdirdür ki cûdı
Hibe kılmışdur eşyâya vücûdı

414 Sehâ kim zînet-i tab‘-ı beşerdür
Anuñ cûdı ziyâsından eserdür

415 Cuvân-merd ins ü cinnüñ mihteridür
Vücûdı cûd-ı Hakkuñ mazharıdur

416 Egerçi çokdur evsâf-ı hamîde
Kamusından sehâvetdür güzîde

417 Dimişdür Hazret-i Hakkuñ Resûli
Ol iki ‘âlemüñ aslu’l-usûli

418 Sehâ kim halk içinde mu‘teberdür

Cinân bâgında bitmiş bir şecerdür

419 Bize zâd olmagiçün berg ü bârı
Yayılmışdur cihâna şâhsârı

420 Olup perverdesi lutf-ı Hudânuñ
Yapışdı her ki bir şâhına anuñ

421 Çeküp âhir anı ol şâh-ı pür-bâr
Zarûrî itdürür Firdevse reftâr

422 Ecel derdine olmaz çünki çâre
Dilâ sen de yapış bir şâhsâra

423 Gelen bunda gider bir kimse kalmaz
Kefenden mâ-ʻadâ bir nesne almaz

424 Heves itme gurûr-ı tâc u tahta
Gerekmez saña illâ iki tahta

425 Düşürseñ nâ-gehân bir iki sîmi
Yakarsın sînede nâr-ı cahîmi

426 Kazâ-yı mübrem irdükde felekden
Elüñde nesne kalmaz mâ-melekden

427 Bu fânîden dem-â-dem almaga kâm
Yilersin yil gibi kılmazsın ârâm

428 Bekâ-yı câvidâna yil yilerseñ
Ölümden öñdin öl dirlik dilerseñ

429 Hisâbına iderseñ iltifâtı
Deñizden katredür mâlüñ zekâtı

430 Sen anı virmede zahmet çekersin
Bu mezraʻda şekâ tohmın ekersin

431 Anuñçün didi sultân-ı dü ʻâlem
Ki mevt-i agniyâdur hasret ü gam

432 Fakîrüñ mevti olur istirâhat
Anuñ bagrını yakmaz nâr-ı hasret

433 Sehâyile çıkar dünyâyı dilden
Dil-i âlûdeñi pâk eyle gilden

434 Kimüñ tabʻında kim râsih ola cûd
Firâk odına yakmaz anı Maʻbûd

435 Eger tâze cevândur ol eger pîr
Fenânuñ fakdı itmez aña te'sîr

436 Zihî devlet ki bir merd-i Müselmân
Bula ol vasf ile 'âlemde 'unvân

437 İrüp rûz-ı ecel itdükde rıhlet
Sehâ anuñ komaz kalbinde hasret

438 Şu kim aña sehâ vasfı virildi
Cihânda beg gibi dirlik dirildi

439 Gözüñ açup gel imdi 'âkılâne
Nazar kıl gör neler gelmiş cihâna

Hikâye-i Güzîde

440 'Arabda var idi Ma'n adlu bir mîr
Vücûdı cûd ile olmışdı tahmîr

440 Göçer ulu 'Arablardan olupdı
Sehâda nâmı dünyâya tolupdı

441 Olupdı zer yanında bir avuç kum
Gelen dergâhına gitmezdi mahrûm

443 Şecâ'atde bahâdur gâzî idi
Fezâ-yı himmetüñ şeh-bâzı idi

444 Konar olsa yol üstine konardı
Mürüvvet şâhsârında dünerdi

445 Güzer kıldukda ebnâ-yı sebîle
İderdi niçe eltâf-ı cemîle

446 Niçe günler ziyâfetler iderdi
Murâd üzre ri'âyetler iderdi

447 Gider olsa virürdi zâd-ı râhı
Olurdı anuñ a'dâdan penâhı

448 Koşardı yanına bir iki hem-râh
Ki kasd ide harâmî aña nâ-gâh

449 Harâmîden zarar irişse yolda
Taleb eylerdi anı sagda solda

450 Bulınursa gelüp hakkından anuñ
İderdi aña envâ'ın ezânuñ

451 Eger el virmeyüp devr-i zamâne
Bulınmazsa harâmîden nişâne

452 Öderdi yolcınuñ olan ziyânın
Dirîg itmezdi andan hânumânın

453 İşidüp nâmın ol kân-ı sehânuñ
Gelür kapusına bir şâ'ir anuñ

454 Niçe gün kâdir olmaz 'arz-ı hâle
Mülâkî olımaz ol hoş-hısâle

455 Görür olmaz birine kullarınuñ
Su'âl eyler kolayın yollarınuñ

456 Ki 'azm itse kaçan bustâna ol mîr
Kerem lutf eyle sen baña haber vir

457 Var idi bir ser-âmed bûstânı
Ki bârû içine almışdı anı

458 Gelürdi taşradan bir âb-ı cârî
Suvarurdı girüp ol sebzezârı

459 Gelür dîvâruñ altından girerdi
Sudan ol bâga revnaklar irerdi

460 İçerde ol suyuñ üstinde sultân
Oturup itmege etrâfı seyrân

461 Murâdı üzre bir köşk itmiş idi
Binâsına niçe zer gitmiş idi

462 Meger bir gün murâd idindi hazret
Agalarla ide bâgında sohbet

463 Bu hâli şâ'ire bildürdi ol kul
Ki beg bustâna gitdi müntebih ol

464 Bu sözi gûş idicek gitdi şâ'ir
Varup bir şi'r peydâ itdi şâ'ir

465 Anı bir tahtanuñ üstine yazdı
Sanasın sikke[y]i mermerde kazdı

466 Revân olup hemân râh-ı savâba
Tolaşdı taşradan vardı ol âba

467 Suya saldı su anı aldı gitdi
Varup bârû içinden köşke yitdi

468 Oturmışdı serîr üstinde ol şâh
Görür ol tahta[y]ı su üzre nâ-gâh

469 Su üstinden getürdüp anı gördi
Okuyup yüzine gözine sürdi

470 Hemân âdem salar şâ‘ir bulınur
Felâket çarhınuñ necmi tolınur

471 Virür ol şâ‘ire ol mîr-i Ekrem
Bir ednâ beyt içün on bedre dirhem

472 Alur mâlı gider şâ‘ir ferahnâk
Olur telvîs-i gamdan sînesi pâk

473 Begüñ destinde ol şi‘r-i dil-âvîz
Okur ashâbına olur şeker-rîz

474 Çün oldı ibtidâ bast-ı simâta
Sokar ol tahta[y]ı zîr-i bisâta

475 Yaturlar ol gice ol bâg içinde
Nitekim ehl-i huld uçmag içinde

476 Geçüp gice sabâh oldukda yine
Gelür ol tahta mîrüñ hâtırına

477 Okur üstindekin yine ne kim var
Getürür şâ‘iri yanına tekrâr

478 Yine evvelki gibi ‘izzet eyler
Aña on bedre dahı himmet eyler

479 Ki her bedre onar biñ dirhem olur
Aña mâlik olanlar bî-gam olur

480 Egerçi aldı ol in‘âmı şâ‘ir
Derûnında velî gam oldı zâhir

481 Didi ben ol cevân-bahta ne sundum
Ki in‘âm almaga tekrâr okındum

482 Bir ednâ beyte kim bir dâne güldür
Bu deñlü câ’ize câ’iz degüldür

483 Beni tahmîk ider mîr-i cihândâr
Yine alur bu mâlı âhir-i kâr

484 Virüp bu vehmi ol gün aña iblîs

‘Abes efkâr ile itdürdi telbîs

485 Halâs olmag içün ol mâlı redden
Hemân ol şeb firâr itdi beledden

486 Üçinci gün sabâh oldukda ol şâh
Okur ol tahtadan ol beyti nâ-gâh

487 Yine kasd eyler ol mîr-i e‘âlî
Ki vire şâ‘ire on bedre mâlı

488 Ararlar şâ‘iri ‘ayn u eser yok
Ne yaña gitdüginden bir haber yok

489 Bilürler kim firâr itmiş beledden
Kaçar devlet ıraga bî-hıredden

490 Çün anuñ hâli Ma‘na oldı ma‘lûm
Didi bu idi dil levhinde mersûm

491 Ki geldükçe dile bu beyt-i ‘âlî
Virem ol şâ‘ire on bedre mâlı

492 Meger kim mahzenümde kalmaya mâl
‘Atâdan el çekem tagyîr ola hâl

493 Gel imdi sen ne dirsin bu sehâya
Virilmez degme insâna bu pâye

494 Niçe devletlü kullar var cihânda
Ki reşk eyler melekler âsumânda

495 Kula virgi virilmişdür ezelde
Murâdâta irilmişdür ezelde

496 Şular kim olmadı kısm-ı asamdan
Haber fehm itdiler ceffe’l-kalemden

497 Bulanlar buldılar ol dem hüdâyı
İşidenler işitdiler sadâyı

498 Egerçi olıcak ol dem olupdur
Bulanlar hisse[y]i bunda bulupdur

499 Eyü işde olan bunda kem olmaz
Velî nâ-merd-i bed-kâr âdem olmaz

500 Bize lâzım olan havf u recâdur
Ki diller derdine anlar devâdur

501 Yaraşık görmezüz ‘ucb u riyâyı
Redâ-yı Hak bilürüz kibriyâyı

502 Ezel bezmindeki câm-ı tahûruñ
Kesüpdür cur‘ası ‘ırkın gurûruñ

503 Fenâ küncinde dermânde garîbüz
Velî âşüfte-i rûy-ı Habîbüz

504 Ümîdi kesmezüz lutf-ı Hudâdan
Yakaruz şem‘i nûr-ı Mustafâdan

505 İlâhî sâ’il-i zâruz kapuñda
Niçe eksükligümüz var tapuñda

506 ‘Amelde fi’l-hakîka lıslaruz biz
‘Akâ’idde velî hâlislerüz biz

507 Ümîdi rahmete kalmış gedâyuz
Biz anuñla ezelden âşinâyuz

508 Ki yog iken vücûda sen getürdüñ
Bizi sinn-i eşedde sen yetürdüñ

509 Kemâl-i perveriş envâ‘-ı ni‘met
Degül midür efendi ‘ayn-ı rahmet

510 Fakîre rahm iden yanuñda makbûl
Ya senden niçe rahmet ummasun kul

511 Kuluñ ‘afv-ı günâh itse seversin
Günâhın añsa âh itse seversin

512 Eger rahmet eger ‘afv-ı cerâ’im
Saña yeg yaraşur saña mülâyim

513 Salâha kondurursın ehl-i dîni
Seversin hüsn-i hulkuñ sâhibini

514 Beşer kâdir degülken intikâma
Bagışlasa günâhın hâs u ‘âma

515 İdersin anuñ ikrâmına ragbet
Virürsin rahmetüñden aña hil‘at

516 Seni ben kankı nâmuñla añayın
Saña lâyık dili kanda bulayın

517 Benüm ‘acz ile yogrılmış türâbum
Meger fazluñdan ola feth-i bâbum

518 İlâhî Kirdigâr-ı ashıyâsın
Vedûd-ı enbiyâ vü evliyâsın

519 Kapuñda bende-i efkendesiyem
Ne bende bendesinüñ bendesiyem

520 İlüñ cûdından ey Perverdigârum
Baña yegdür kapuñda intizârum

Behişt-i Çehârum

521 Melik oldur ki mülkidür bu ‘âlem
‘İbâdıdur anuñ evlâd-ı Âdem

521 Habîbin itdi fahr-ı ehl-i İslâm
Enâma itdi anı ‘ayn-ı in‘âm

523 ‘İbâdına işi dâ’im keremdür
Kerem ehli yanında muhteremdür

524 Cihâna geldi niçe merd-i huşyâr
Yolında itmedi mestâne reftâr

525 Fenâsın añladı dünyâ-yı dûnuñ
Zebûnı olmadı mekr ü füsûnuñ

526 Bekâ mülke heves kıldı dürişdi
İki ‘âlemde maksûda irişdi

527 Murâdı üzre cem‘ idüp zahîre
Mürîd oldı varup bir puhte pîre

528 Revân oldı bekâ râhına gamsuz
Geçindi dâr u dünyâda elemsüz

529 Tevekkülde sebât üstine oldı
Derûnı nûr-ı îmân ile toldı

530 Düşe kalka komadı râhı elden
Tekâsül itmedi ‘ilm ü ‘amelden

531 Edeb tâcın idüp başına efser
Sa’âdet ehli içre oldı server

532 Dürişdi rûz u şeb ihyâ-yı dîne
‘Adâvet itdi iblîs-i la‘îne

533 Benî Âdemde evvelden budur hâl
Kimi kesb ehli olur kimi kengâl

534 Kimisi nakd-i ‘ömri itdi zâyi‘
Aña fısk u fücûr oldı sanâyi‘

535 Firîb-i nefse aldandı fütâde
Helâk oldı gam u derd ü ‘anâda

536 Mukârin olmayup ehl-i salâha
Zafer bulmadı sa‘y idüp felâha

537 Olup iblîs-i pür-telbîse hem-râh
Diler kim eyleye yarın yirin çâh

538 Geberdi kendü kaldı bunda mâlı
Anuñ gâyet mükedder oldı hâli

539 Gidüp ol kaldı dünyâsı yirinde
Yazıldı var yimezler defterinde

540 Kimi takvâyıla dirlik dirildi
Dü ‘âlemde aña ‘izzet virildi

541 Olup erbâb-ı takvânuñ mu‘îni
Öñinde tutdı Kur’ân-ı Mübîni

542 Niçe miskîne ihsânı irişdi
Niçe bîmâra dermânı irişdi

543 Ehibbâsına mebzûl oldı Hilmi
Hem evlâdına ta‘lîm itdi ‘ilmi

544 İki ‘âlemde anuñdur sa‘âdet
Ba‘îd olmış durur andan şekâvet

545 Gel imdi var ise ‘akluñ nazar kıl
Bu hâli gör dalâletden hazer kıl

Hikâye-i Nâfi‘a

546 Meger var idi bir merd-i mü’eddeb
Ki dirlerdi Sa‘îd İbni Müseyyeb

547 Ulularından idi tâbi‘înüñ
Yog idi hadd ü hasrı tâbi‘inüñ

548 Fakîh ü müctehid sünnî er idi
Kamu tâbi‘leri sâlihler idi

549 Anuñ bir duhteri var idi tâze
Boyı beñzerdi serv-i ser-firâza

550 Yog idi hûrîde hüsn ü cemâli
Kaşı olmışdı san ‘îdüñ hilâli

551 Kemâl-i hüsnine yog idi noksân
Saçı zulmet ‘izârı nûr-ı Yezdân

552 Yüzin görenler olurdı gulâmı
Cihânı tutmış idi sît ü nâmı

553 Cemîle idi hem mestûre idi
Kamu efvâhda mezkûre idi

554 Ol esnâlarda ol ‘asruñ emîri
İşidüp ol nigâr-ı dil-pezîri

555 Anı kılmag içün oglına zevce
Şeref mâhın çıkarmag içün evce

556 Sa‘îde niçe âdem salmış idi
Aralık şöyle muhtel kalmış idi

557 Münâsib görmemişdi şeyh-i ekber
Vire âlûde-i dünyâya duhter

558 Emîr ol şeyh-i mazlûma idüp kîn
Benî Âdem olur kîn ile bî-dîn

559 Bahâne eyleyüp ber-vech-i tezvîr
Anı hadden ziyâde itdi ta‘zîr

560 Nic’itsün sabr idüp şeyh ol ezâya
Zahîre eyledi rûz-ı cezâya

561 Hazer kılmadı ta‘zîr-i eşedden
Dögilmek yegdür ifsâd-ı veledden

562 ‘Aceb hâlet budur kim şeyh-i mezkûr
Fakâhetle olupdı dehre meşhûr

563 İderdi mescidinde ders-i ‘âmı
Okurdı andan ol ‘asruñ kirâmı

564 Gelüp nûrından anuñ her sehergâh
Alurlardı güneşden nitekim mâh

565 Meger bir gün biri olmadı hâzır
Ki sabr-ı fâkada olmışdı mâhir

566 Aña dillerde ‘Abdu’llâh idi nâm

Sıfat olmışdı aña hüsn-i İslâm

567 Çün irte oldı uçdı dîdeden hâb
Dirildi şeyh öñinde cümle ashâb

568 Didi dün derse hâzır olmayana
Eyit saña ne olmışdur bahâne

569 Didi ehlüm bekâ mülke tutup yol
Ben olmışdum anuñ defnine meşgûl

570 Didi imdi gerekdür saña hatun
Ki fürce bulmaya iblîs-i mel'ûn

571 Didi fakr u fenâdur baña pîşe
Evümde kudretüm yok berg ü 'îşe

572 Benüm gibi gedâ yokdur felekde
İki akçam var ancak mâ-melekde

573 Baña kim ihtiyâr idüp vebâlin
Virüp âteşlere atar 'ıyâlin

574 Didi diñle benüm saña sözüm var
Elümde besledüm körpe kuzum var

575 Alursañ aslı yokdur kâl u kîlüñ
Nikâh olsun hemân gönder vekîlüñ

576 Çün 'Abdu'llâha sundı bu şerîdi
Hicâbından 'arak oldı eridi

577 Zamândan soñra başa dirdi 'aklın
Kelâmınuñ bu yüzden itdi naklin

578 Ki fikr itdüm ki eblehlikdür ihmâl
Vekîlüm hıdmetine itdüm irsâl

579 Nikâh idüp 'acebdür bu mu'ammâ
Ol iki akça[y]ı itmiş müsemmâ

580 Hudâya 'arz idüp hüsn-i niyâzı
Gice kıldum cemâ'atle namâzı

581 Pes andan mesken-i me'lûfe vardum
Ta'âm içün evümde şem' uyardum

582 Var idi zeyt ile bir pâre nânum
İverdi anuñ iftârına cânum

583	Getürdüm ortaya zeyt ile nânı
Ki iftâr eyleyem ol gice anı

584	Kapudan oldı bir âvâze peydâ
Ta‘accüb oldı sînemde hüveydâ

585	Sa‘îdüñ savtına beñzetdüm anı
Velî ma‘lûm idinmişdüm bu şânı

586	Ki çil sâl idi kim ol vâsıl-ı Hak
Evinden mescide varurdı ancak

587	Didüm kimdür didi gel kapuyı aç
Didüm pâyuñ türâbı başuma tâc

588	Gelen çün ol imiş bildüm hakîkat
Didüm sür‘at idüp ey şeyh-i sünnet

589	Ne lâzım kendüñüz gelmek kapuya
Haber olsa varurdum ben tapuya

590	Kapuyı açdugum dem gördüm anı
Ki olmış baht-ı bîdâruñ zamânı

591	Dimâgum bûy-ı misk itdi mu‘attar
Bile gelmiş meger şeyh ile duhter

592	Didi kim hakkuñı kılmaga îsâl
Getürdüm gel berü menkûhañı al

593	Elin alup hemân ol mâh-rûyı
Harem içre salup çekdi kapuyı

594	Hicâb aldı beni gördükde anı
Segirdüp gizledüm zeyt ile nânı

595	Haber itdüm çıkup ol dem sebîle
Dirildi vâlide kavm ü kabîle

596	Didiler virmezüz biz bunı saña
Yüri sen geçme bir kaç gün bu yaña

597	Evine aldı mâder ben çekildüm
Dügün itmekdür anuñ kasdı bildüm

598	Bunuñ üstine geçdi bir kaç eyyâm
Şebistân-ı zifâfa irdi hengâm

599	Çün irdüm vakt olup vuslat şebine
Nazar kıldum sa‘âdet kevkebine

600 Cemâli bî-bahâne hulkı makbûl
Umûr-ı dîni benden yig bilür ol

601 Salâh-ı nefs ile perverde olmış
Aña takvâ hicâbı perde olmış

602 İdüp hıdmetler ol hayru’n-nisâya
Ben ilter oldum ibrîgın halâya

603 Güzer kıldı bu üslûb üzre bir ay
Ki şeyhüñ meclisine basmadum pây

604 Çogalup oldı şevk-i âsitâne
Turup bir subh-dem oldum revâne

605 Ziyâde oldı hadden diyü fergûl
Varup oldum semâ‘-ı derse meşgûl

606 Okındı ders ü tagıldı cemâ‘at
Baña tur diyü pîr itdi işâret

607 Gidüp kalmadı benden gayrı âdem
Dönüp baña didi şeyh-i mükerrem

608 Ki ehlüñle nedür hâlüñ beyân it
Arañuz râzını bir bir ‘ıyân it

609 Didüm kim himmetüñde dōst handân
‘Adûnuñ çeşm-i nâ-bînâsı giryân

610 Didi ‘âsî olursa iktidâdan
Elüñ korkıtma te’dîb-i ‘asâdan

611 Nihâyet buldı çün söz bu arada
Selâm itdüm turup ol hoş-nihâda

612 Eve ardumca ol dem şeyh-i Ekrem
Revâne eylemiş bir kîse dirhem

613 Döküp ortaya itdük anı ma‘dûd
Yigirmi biñ tamâm idi zihî cûd

614 Niçe himmet durur yâ Rab bu himmet
Neden kopdı bu gayret bu hamiyyet

615 Ki dünyâ ehli oldı aña menfûr
Çerâgını fenânuñ gördi bî-nûr

616 Yüzine bakmadı aslâ emîrüñ

Elin aldı yire düşmiş fakîrüñ

617 Zamânuñ gör neye döndi mizâcı
Esihhâyı marîz eyler ‘ilâcı

618 Meger kim eski olmışdur zamâne
Anı muhtel ider ednâ bahâne

619 Hatâ didüm zamân her gün yeñidür
Cihân evtân-ı ecsâduñ geñidür

620 Zamâne halkıdur olan mu‘avvec
Revişde her biri olmışdur a‘rec

621 Bogazı derdine düşdi kamusı
Añılmaz oldı Kahhâruñ tamusı

622 Hudâdan terk-i dünyâdur olan emr
Degüldür bî-hıred olmak içüp hamr

623 Degüller tâbi‘ ashâb-ı güzîne
Alupdur bunları hırs-ı hezîne

624 Fenâdan kimse ‘ibret almaz oldı
Salâh ehline ragbet kalmaz oldı

625 ‘Acebdür şimdi kim her bir mürâ’î
İder bir ehl-i dünyâya senâyı

626 Yalan rü’yâ ile kul eyler anı
Hudâ yanında makbûl eyler anı

627 Başında tâc elinde dâm-ı tesbîh
Selefden itdürür kendüyi tercîh

628 Hamâkat ehlini dâm-ı temelluk
İde geldi giriftâr-ı ta‘alluk

629 Düşer yanına anuñ ol Yezîdî
Olur devr ü zamânuñ Bâyezîdi

630 Tasannu‘lar idüp ol cilf-i güm-râh
Kıvanur illere anuñla her gâh

631 Mürâ’îler idüp dâ’im bu kârı
Bulurlar halk içinde i‘tibârı

632 Kimi beg şeyhi olur kimi pâşâ
Biri anuñ Müselmân ola hâşâ

633 Hakîkat şeyhi oldur kim işitdüñ
Basîr iseñ aña göre iş itdüñ

634 Beni anlardan itme yâ İlâhî
Müyesser kıl rızañ oldugı râhı

635 Eger meyl eyleyüp ol yaña nefsüm
Tazarru'lar iderse saña nefsüm

636 Kabûl itme du'âsın 'aksin eyle
Kerem kıl eyle it sultânum eyle

Behişt-i Pençüm

637 Hudâvend-i hatâ-bahş u 'atâ-dâd
Ki 'arş-ı a'zama ol urdı bünyâd

638 Bir adı Müntakim bir adı Gaffâr
Bir adı cür'et-i a'dâya Sabbâr

639 Mekân itdi bize rûy-ı zemîni
Ser-âmed sâyebân çarh-ı berîni

640 Görinmez kendüsi illâ ki zâhir
Niçe Zâhir ki günden nûrı bâhir

641 Kapusında niçe sâ'illeri var
Velîkin bî-'aded hâ'illeri var

642 Biz ol kapuda bir kaç bî-nevâyuz
Türâb-ı 'acze yüz urmış gedâyuz

643 Ne sabr u ne tahammül var ne tâkat
Degüldür kârumuz illâ hamâkat

644 Boyumuzca garîk-i ni'metiyüz
Harîk-i iştiyâk-ı rü'yetiyüz

645 Yanar dillerde nâr-ı iftirâkı
Uçar gözlerde nûr-ı iştiyâkı

646 Celâlinde cemâlin gizlemişdür
Sülûk erbâbı anı izlemişdür

647 'Anâsı devlet ü ikbâlümüzdür
Hakîkatde belâsı balumuzdur

648 Şitâsınuñ soñında var bahârı
Güle râgıb olan añar mı hârı

649 Çeker bir bendesini imtihâna
İder eltâfına anı bahâne

650 ‘Aceb olmaz yüz urmak hâk-i râha
Degül âsân irişmek pâdişâha

651 ‘Aceb olmaz gürisne teşne olmak
‘Aceb olmaz cerîh-i deşne olmak

652 Halîle od ne vakt oldı gülistân
Ne vaktin geldi İsmâ‘île kurbân

653 Belâ sabrı kavîler hâletidür
Nebîlerle velîler hâletidür

Hikâye-i Latîfe

654 Var idi sâbıkan bir ehl-i takvâ
Mürâ’îler gibi itmezdi da‘vâ

655 Salâh u zühd içinde kâmil idi
Şerî‘at ‘ilmi ile ‘âmil idi

656 Fakîrü’l-hâl idi dünyâlıgında
Velî söz yog idi bînâlıgında

657 Var idi niçe evlâd-ı sıgârı
Çekerdi anlaruñçün inkisârı

658 Giriftârı olup bâr-ı ‘ıyâlüñ
Zebûn u zârı olmışdı melâlüñ

659 Elinde yog idi san‘at ki vara
Vesîle ide anı kesb ü kâra

660 Riyâzetden cesâmet kalmamışdı
Ten-i zârında tâkat kalmamışdı

661 Varup bâzâra olmag içün ırgad
Seherden kuşluga dek turdı ol râd

662 Bu idi kasdı kim bir ehl-i hâcet
Anı ırgad idinüp vire ücret

663 Ki tâ vüs‘at gele el tarlıgından
Kimesne tutmadı lâgarlıgından

664 Felek çünkim aña bu cevri itdi
Gidüp andan bir akar suya yitdi

665 Güşâyiş bulmag içün kâr-ı beste
Mübâşir oldı gusl u âb-deste

666 Gice olınca ol sâhib-sa‘âdet
Kenâr-ı âbda itdi ‘ibâdet

667 Şeb irdükde yöneldi hânesine
Melahsuz murg gibi lânesine

668 Sevindiler üşüp başına evlâd
Murâd üzre getürdi sandılar zâd

669 Tehî-dest idügi çün oldı ma‘lûm
Kamusı oldılar mahzûn u magmûm

670 Tesellîler virüp ol hûb-sîret
Didi bu şeb idüñ sabr u kanâ‘at

671 Ki hıdmet itdügüm kimse ganîdür
Siz anı sanmañuz merd-i denîdür

672 Koyup ferdâya bugünki nevâli
Didi çekme sen anuñçün melâli

673 Yine yarın ecîr ol itme ihmâl
Bir ugurdan iki günlük şikâr al

674 Bu söziyle tesellî buldı evlâd
Seher oldukda turdı nitekim bâd

675 Yine bâzâra vardı zâr u gamgîn
Münevver çihre zerd ü dîde nemgîn

676 Yine tutmadı kimse kâra anı
Yine buldı varup âb-ı revânı

677 Yine anda idüp gusl ü tahâret
Yine ahşama dek itdi ‘ibâdet

678 Yine geldi eve irdükde ahşam
Yine ehl ü ‘ıyâli oldı nâ-kâm

679 Yine virdi cevâbı kim agamuz
Kodı yarınki ahşama ‘atâmuz

680 Bize didi ki çün yarın ola şeb
Bir ugurdan aluñ ücretleri hep

681 Bu sözi zevcesi çünkim işitdi
‘Azîze dil virüp yavuz iş itdi

682 Didi yarın getürmezseñ eger nân
Senüñle turmazın hâneñde bir ân

683 Nedür bu kim çekerüz ıztırâbı
Ki cû‘uñ cânuma geçdi ‘azâbı

684 Yudup bu zehri ol pîr-i mü’eddeb
Evinde subha dek sabr itdi ol şeb

685 Yine gayret idüp bâzâra vardı
Yakasından seher çün ser çıkardı

686 Yine bir kimse alup i‘tibâra
Anı tutmadılar ücretle kâra

687 Niçe tutsunlar ol pîr-i perîşân
Kemâl-i za‘f ile olmışdı lerzân

688 Muhâlif oldı çün tedbîre takdîr
Kenâr-ı âba ‘azm itdi yine pîr

689 Yine buldı varup evvelki suyı
Yine gusl eyledi alup vuzûyı

690 Yine leyle irince rûzgârı
‘İbâdetde geçürdi ol nehârı

691 Bu cânibde olup gamdan diger-gûn
Oturmışdı evi küncinde hatun

692 İderken devr elinden nâle vü âh
Kapu kakdı gelüp bir kimse nâ-gâh

693 Elinde gördi bir zîbâ tabak var
Anuñ üstinde bir kıymetlü destâr

694 Didi ol kimse itdi bunı irsâl
Ki itdi dükeli kârına idhâl

695 Tutuñ şimdi hele bu nakdi ma‘zûr
Bu bahşişdür degüldür ecr-i müzdûr

696 ‘İvaz şimden girü olsa gerekdür
Dahı zevcüñ neler bulsa gerekdür

697 Didi dahı resûl oldı revâne
Kodı ol kâse[y]i açup miyâna

698 Nazar itdi tabak içinde hatun

Konılmış üç yüz a‘lâ hâlis altun

699 Ferahnâk oldı şükr itdi Hudâya
Esîr-i fakr iken irdi gınâya

700 Filori itdi anı şâd u handân
Kenâr-ı âbda zevci perîşân

701 Talâk isterse benden gice ‘avret
N’ola hâlüm diyü almışdı hayret

702 Nic’itsün âhir anı itdi tedbîr
Gice enbânına kum toldura pîr

703 Vara geç vakt eve sordukda hatun
Diye uşda getürdüm bir şinik un

704 Sabâh oldukda irken ola gâ’ib
Ki def‘ ola bu lu‘b ile mesâ’ib

705 Hem eyle itdi dahı vardı gice
Velî gördi ki hatunı behîce

706 Didi dilde neden oldı sürûruñ
O yok bu yok nedür aslı gurûruñ

707 Didi sen ol ecîr olduguñ âdem
Kerîm imiş bizi hep itdi hurrem

708 Ölince aña eyle hıdmeti sen
Hele budur nasîhat saña benden

709 Beyân itdi gelen altunı bir bir
Ferahdan ditredi endâmı dir dir

710 Didi Hak Hazretindendür bu in‘âm
Pes itdi kendüñüñ ahvâlin i‘lâm

711 Dönüp didi yüri olup revâne
Benüm enbânumı var dök yabana

712 Bu hâlet olmamagın baña ma‘lûm
Senüñ havfuñla koymışdum aña kum

713 Varup enbânı hatun açdı bî-bâk
Ta‘accüb itdi anuñ ‘aklını çâk

714 Nazar itdükde aña oldı ma‘lûm
Ki bî-had incü olmış andagı kum

715 Senâ vü hamdi mümtedd eylediler
Hudâya şükri bî-hadd eylediler

716 Didiler ey kılan ma‘dûmı mevcûd
Hakîkatde saña mahsûsdur cûd

717 Günin erbâb-ı fakruñ ‘îd idersin
Dilerseñ rîgi murvârîd idersin

718 Bu söz mezkûr sözdür her zamânda
Beleñe sabr iden kalmaz yabanda

719 Kim olmak istese makbûl-i dergâh
İdinsün secde yirini nazargâh

720 Niçe yıllar tolaşmayan harîmi
Haremde göremez şâh-ı kerîmi

721 Erenler itdiler terk-i gıdâyı
Anuñla buldılar zevk u safâyı

722 İki günde bir itdiler sıyâmı
Kimi üç günde bir yidi ta‘âmı

723 Kimi bir haftaya kimi bir aya
Kimisi kırka çıkdı pâye pâye

724 Rivâyetdür dimişdür Sehl-i Tuster
Ki oldur kasr-ı sıdka ferş-güster

725 Ta‘âm ekli komaz cismümde kuvvet
Derûnum dahı eyler pür-kasâvet

726 Eger ekl itmesem kalbüm olur pâk
Vücûdum dahı olur cüst ü çâlâk

727 Velî ol mertebe lâzım degüldür
Ki gül hâr içre olsa yine güldür

728 Yidi içdi Resûl-i pâk-gevher
Ledün ‘ilmin yine okurdı ez-ber

729 Bizümçün lîk sükkerler yimişdür
Şibe‘den cû‘ yigrekdür dimişdür

730 Şikem pür-lokma olmakdan büyükdür
Esîr-i nefs olan ma‘nâda segdür

731 Sabî gibi süd içün itme girye
Sakın bu sözde yokdur reyb ü firye

732 Hatâsı var mı yohsa bu beyânuñ
Yalan mıdur kelâmı enbiyânuñ

733 Geçersin mâl içün sahrâ vü deşti
Görinmez gözine deryâ vü keştî

734 Gidersin gâh şarka gâh garba
Uyup nefse agarsın dürlü sarpa

735 Seni halk eyleyen ey merd-i echel
Yaratdı rızkuñı biş yüz yıl evvel

736 Tururken matlabuñ burnuñ dibinde
Arayup ‘azm idersin Hind ü Sinde

737 Seni sen eyleme her yaña ‘âzim
Yüri dergâh-ı Hakka ol mülâzım

738 Düriş şâm u seher savm u salâta
Velî bakma aña bak seyyi’âta

739 Sevinme tâ‘ata terk-i gurûr it
İderseñ bârî anuñla sürûr it

740 Yidi yüz yıl ‘ibâdet itdi iblîs
Velî var idi çün tab‘ında telbîs

741 Anı ol pâyeden ‘azl itdi Bârî
Neye irdi işitdüñ rûzgârı

742 Semend-i nefsi salsañ togrı yola
Mukarrer sapmak ister saga sola

743 Zebûn oldum meded feryâd feryâd
İlâhî dâd elinden nefsümüñ dâd

744 İrişmezse eger cezbe kemendi
Niçe zabt eyleyem ben bu levendi

745 Bükildi kâmetüm derd ü elemden
Beni şirrîr nefs öldürdi gamdan

746 Demüm yâ Rab heder oldı diyet yok
Hevâ bozdı mizâcum ‘afiyet yok

747 Kapuñda yâ İlâhî Hind ü Sindüm
Sivâdan el çeküp saña sıgındum

748 Ne çâre başuma düşdi bir işdür

İlâhî tevbe vü tevfîk irişdür

Behişt-i Şeşüm

749 Hüve'l-Hayyu'llezî besse'l-halâyık
Anuñ mesbûkıdur cümle levâhık

750 Hayâtı ol ider ihyâya i'tâ
Aña mahsûsdur i'dâm u ihyâ

751 Anuñ makdûrıdur rûz-ı kıyâmet
Çeker münkir olan yarın nedâmet

752 Kubûr ehlini yarın haşr ider ol
'Amel defterlerini neşr ider ol

753 Bugünden eyleyen kimse hisâbın
Ümîd oldur ki def' ide 'azâbın

754 Kişi şeytâna aldanmak gerekmez
Cehennem odına yanmak gerekmez

755 Ne gurbet-hânedür bu dâr-ı dünyâ
Ki magrûr ola aña merd-i bînâ

756 Göñül bunda 'abesdür bâg u butsân
Bekâ mülkinde hoşdur gül gülistân

757 Tekâlîfe boyun virmek gerek sen
Er iseñ menzile irmek gerek sen

758 Niçe geçseñ gerek yarın Sırâtı
Niçe bulsañ gerek sündüs bisâtı

759 Te'emmül eyleyen bulur tarîki
İdinür hem-kadem hayrü'l-farîki

760 Cihâna niçe peygam-ber gelüpdür
Fenâdan dehre âvâze salupdur

761 Nedür bu kârgâh-ı heft künbed
Olur bir dem ki kalmaz bunda çesbend

762 Beşer etfâl iken âhir olur pîr
Nazar kıl var ise idrâk ü tedbîr

763 Gülüñ evrâkı olmaz mı perîşân
Anuñçün eylemez mi bülbül efgân

764 Nihâl iken ser-âmed olur eşcâr

Fenâya rıhlet eyler âhir-i kâr

765 Nebât-ı tâze sebz ü hurrem olur
İki gün geçse huşk u bî-nem olur

766 Bahâruñ âhiri irer hazâna
Nazar kıl çeşm-i ‘ibretle cihâna

767 Yıkılması olur her bir binânuñ
Cihânda niçesin gördüm ben anuñ

768 Harâb olmaz mı sanursın bu gerdûn
Kalur mı olmayup hâli diger-gûn

769 Yapan yıkmaga kâdirdür bu kasrı
Aña yokdur delîlüñ hadd ü hasrı

770 Eger vâzıh delîl isterseñ aña
Beni diñle kulaguñ tut bu yaña

Hikâye-i ‘Üzeyr

771 Düşüp sâbıkda dehre şûr u âsîb
İdüpdi Buht-ı Nassar Kudsi tahrîb

772 Alup anda olan mâl u menâli
Kırup ehlin komışdı anı hâlî

773 ‘Üzeyr adlu peyam-ber bir hımâra
Binüp ugradı nâ-geh ol diyâra

774 İnüp bagladı bir yirde hımârın
Girüp seyr itdi Kudsüñ her kenârın

775 Harâb olmış yatur başdan ayaga
Ne bustâna bakar kalmış ne bâga

776 Dıraht-ı mîvedâra yok nihâyet
İder yok anlara hıfz u hırâset

777 Yitişmiş mîveler irmiş kemâle
Kimi tâze kimi varmış zevâle

778 Çıkarmış kubbeler tâc-ı gurûrın
Sücûd itmiş bilüp evler kusûrın

779 Binâlar yüz urup hâk-i huzû‘a
Dıraht-ı mîvedâr inmiş rükû‘a

780 Kimesne yok karışmış hâke ecsâd

Kımıldar nesne yok anda meger bâd

781 Ne kendü var ne men‘i bâgbânuñ
Seped toldurdı encîrinden anuñ

782 Varup soñra üzüm cem‘ itdi vâfir
Yanında bir tulum var idi hâzır

783 Üzümden hem yidi hem şîre itdi
Ta‘accüb ‘akl u fikrin tîre itdi

784 Toyınca içdi andan çünki toydı
Kalanın şîrenüñ ol zıkka koydı

785 Gezerken bâgı esnâsında seyrüñ
Bu geldi göñline nâ-geh ‘Üzeyrüñ

786 Ki varmışken bu meskenler harâba
Karışmışken ahâlîsi türâba

787 Niçe ihyâ ider bunları Allâh
Niçe ma‘mûre olur bu nazargâh

788 Bu fikr ile fevâkihden götürdi
Varup ol kondugı yire oturdı

789 İrişdi gayreti Bâr-i Hudânuñ
Gözin ol gûşede hâb aldı anuñ

790 Aña uyhu havâle itdi Kâdir
Melekler kabz-ı rûha oldı hâzır

791 Anı yüz yıl imâte itdi anda
Bu dahı bir mesel oldı cihânda

792 Düşüp hem kendü öldi hem hımârı
Velî kaldı şarâb ile simârı

793 Kalup nâzük teni toprag içinde
Çürüyüp yatdı yüz yıl bâg içinde

794 Çü yüz yıl yirde yaturdı ‘Üzeyri
Hudâ emr itdi cem‘ oldı gubeyri

795 Meşiyyetden çün irişdi işâret
Harâb olmış beden oldı ‘imâret

796 Yine yokdan vücûda geldi cismi
Yazıldı defter-i ihyâya ismi

797 İrişdi rûhına emr-i İlâhî
Ki gel vir mürde cisme intibâhı

798 Eñ evvel zinde itdi gözlerini
Göre teninde ‘ibret yüzlerini

799 Ten-i bî-rûhını göziyle gördi
Pes andan zinde olup öri turdı

800 Nidâ irdi ‘Üzeyre Hakdan ol dem
Ki gûş it bu sözi ey merd-i ekrem

801 Ne mikdâr oldı eglenmek burada
Ne deñlü yıl geçüp irdüñ murâda

802 Didi bir gün uyudumsa eger dün
Eger bugün uyudumsa buçuk gün

803 Didi bir gün degül yüz yıl olupdur
Gözüñ sûrâhına toprak tolupdur

804 Seni ben hâb-ı mevt ile uyutdum
Şarâbuñla ta‘âmuñ tâze tutdum

805 Nazar eyle eser var mı haruñdan
Gider inkârı havf eyle serüñden

806 Tagılmışdı hımârınuñ ‘ızâmı
Tururdı zîn ile ammâ licâmı

807 Yakın geldi kemikler bir birine
Segirdüp vardılar yirlü yirine

808 Büridi et soñında üstühânı
Ki Bârî eyle emr itmişdi anı

809 Tamâm oldukda et cild oldı zâhir
Aña inkâr idenler oldı kâfir

810 Pes andan cân gelüp itdi sirâyet
Ola tâ haşr-i ecsâda bir âyet

811 Tenine çün haruñ rûh oldı lâhık
Yirinden turı geldi oldı nâhık

812 ‘Üzeyr ol hâlete çün nâzır oldı
Hemân dem i‘tizâra hâzır oldı

813 Didi her şey’e kâdirsin İlâhî
Dilerseñ ‘afv idersin her günâhı

814 ‘Üzeyr andan rükûb idüp hımâra
Teveccüh itdi kim kûyına vara

815 Hemân olup mübâşir reft ü pûya
Hımârıyla gelür togdugı kûya

816 Görür ehli anuñ evvelkiden çok
Velîkin içlerinde bildügi yok

817 Gelür âhirle kendü hânesine
Ki kona kendünüñ kâşânesine

818 Çıkar bir pîre zen a‘mâ vü a‘rec
Kuvâ za‘fından olmış her yiri kec

819 Didi kimsin didi kim ben ‘Üzeyrüm
Beni şer sanmañuz ben mahz-ı hayrum

820 ‘Üzeyr ismin işitdi çünki karı
Didi kizb itdi bak bu yâdigârı

821 Buradan ol gidelden yüz yıl oldı
Anı bir kimse hîç bilmez ki n’oldı

822 İrüpdi yüz yigirmi yaşa ol zen
‘Üzeyri görmiş idi küçük iken

823 Beyân itdi ‘Üzeyr ahvâli aña
Didi ger sâdık iseñ söyle baña

824 ‘Üzeyrüñ bir beñi var idi tende
Dürûguñ yok ger ol var ise sende

825 Du‘âsı dahı makbûl idi anuñ
Kamu maksûdı mahsûl idi anuñ

826 Du‘â eyle n’ola geçdiyse çagum
Gözüm görsün sahîh olsun ayagum

827 El açup itdi Hakka ‘arz-ı hâcet
Hemân ol dem murâdın virdi Hazret

828 Gözi açıldı sag oldı ayagı
Yine bir âdem oldı basbayagı

829 Soyındı gördiler cisminde hâli
Bilüp şâd oldılar ol hoş-hısâli

830 Zuhûra geldi çün bu şân-ı mestûr

Kamu halk arasında oldı meşhûr

831 Gelüp etrâfdan halk-ı vilâyet
Niçe gün anı itdiler ziyâret

832 Olup kavm ü kabîle şâd u handân
Ziyâfet itdiler mânend-i mihmân

833 Bize pend ü nasîhatdür bu kıssa
Alur bundan basîret ehli hisse

834 Bu kıssa kudret-i Hakdan eserdür
Kıyâmetden bize vâzıh haberdür

835 Egerçi ümmet-i âhir zamânuz
Velî şâyeste-i emn ü amânuz

836 Sevâbıkda olan evzâ‘ u ahvâl
Olurmış lâhıkûna reh-ber ü dâl

837 Bize ahvâl-i pîşîn oldı ‘ibret
Bilür bu ma‘nîyi erbâb-ı hayret

838 Anuñçün soñra geldük biz kamudan
Ki âzâd olavuz yarın tamudan

839 Mukaddem gelmeden mahrûmeyüz biz
Anuñçün ümmet-i merhûmeyüz biz

840 Ki üç böldi bizi Kur’ân-ı mu‘ciz
Anuñla iftihâr itsek n’ola biz

841 Ol üç sınfuñ birisi sâbıkûndur
Birisi muktesıd bir pâre dûndur

842 Birisi nefsine zâlim olandur
Ümîd-i ‘afv ile sâlim olandur

843 Üçümüz dahı erbâb-ı safâyuz
‘İbâdu’llâh içinde mustafâyuz

844 Tevâtürle selefden geldi âsâr
Ki itmişken ‘Üzeyri mürde Kahhâr

845 Yine ihyâ idüp cân virdi aña
Kemâl-i ‘ilm ü ‘irfân virdi aña

846 Selef kavlin koyalum hey Müselmân
Şehâdet itdi aña nass-ı Kur’ân

847 ‘Ukûl-i müşrikîne haşr-i ecsâd
Gelürmiş bir dürûg-ı süst-bünyâd

848 Anı anlar muhâle haml idermiş
Firîb ü mekr ü âle haml idermiş

849 Perîşân eyleyüp ‘azm-ı remîmi
‘Iyân itmişler inkâr-ı ‘azîmi

850 Dimişler hîç bu vara cem‘ ola mı
Yine insân olup sûret bula mı

851 Bunı itmezmiş ol ahmaklar idrâk
Ki kudret sâhibidür Îzid-i pâk

852 Gör a ol kavm-i bî-‘akl u sebâtı
Vukû‘a gelmiş iken mümkinâtı

853 İdüp şeytân gibi envâ‘-ı hîle
Kıyâs eylerler imiş müstehîle

854 Yog iken evvelinde lahm u ‘azmi
Yaradup virdi a‘zâsına nazmı

855 Görinmezse göze ger bâd u âbı
Mezârında hele var a türâbı

856 İlâhî çünki virdüñ ‘akl u idrâk
Bizi âhir nefesde itme ihlâk

857 İdüp tevhîdüñi fazluñla ihsân
Bizi çün eyledüñ ol gevhere kân

858 Kerem kıl anı bizden itme zâyi‘
Revâ görme ki ola gayr-ı nâfi‘

Behişt-i Heftüm

859 Kerîm oldur ki uymaz intikâma
Kerâmetler hibe eyler kirâma

860 Be-gâyet gerçi ‘âlîdür cenâbı
Açıkdur ihtiyâc ehline bâbı

861 Bilen anuñ harîmi hürmetini
Bilür cânına minnet hıdmetini

862 Sa‘âdet aña hıdmet eylemekdür
Her emrine itâ‘at eylemekdür

863 Seher-hîz oldı her kim hıdmetinde
Safâ şem'in uyardı halvetinde

864 Şu kim fermânına gerden virüpdür
İki 'âlemde maksûda irüpdür

865 Niçe irdi murâdına irenler
Ne yol ile girer hulde girenler

866 Göñül geçmek gerek hırs u hevâdan
Erenler el çeküpdür mâ-sivâdan

867 Gurûra virmesün lezzât-ı dünyâ
Sakın bu çâhdan olduñsa bînâ

868 Şu kim açdı tevekkül bâdbânın
İletdi sâhil-i maksûda cânın

869 Hilâf itmek gerek nefsine âdem
Aña tâ feth ola bir özge 'âlem

870 Ki her kim terbiyet eylerse rûhı
Bulur ervâhdan feth ü fütûhı

871 Niye geldi bu fânî dehre insân
Bekâ mülke geçüpdür bu beyâbân

872 Düriş leyl ü nehâr ezkâr-ı pâke
Yüzüñ ur âsitân-ı Hakda hâke

873 Gice tâ subha dek nâlân u giryân
Yanup olmak gerek şem'-i şebistân

874 Vücûdın mahv iden irdi murâda
Tekebbür ehli 'ömrin virdi bâda

875 Biş on yıl 'ömre aldanmak gereksüz
Anuñçün odlara yanmak gereksüz

876 Eger 'âlemde bulsañ her murâduñ
Cihânuñ pâdişâhı olsa aduñ

877 Zamân-ı 'izzetüñ bir âna degmez
Soñında çekdügüñ hicrâna degmez

878 Cihânuñ zevki sanma mu'teberdür
Cihân reh-revlere zıll-i şecerdür

879 Kuluz ammâ ki kullık bu degüldür
Sefer ser-mâyesi uyhu degüldür

880 Bilenler ‘izzet-i dünyâyı zillet
Bekâ mülkinde buldı evc-i ‘izzet

881 Cihânı terk iden câna irişdi
Niçe cân bezm-i cânâna irişti

Hikâye-i Münâsibe

882 Hikâyetdür dimişdür İbn Fârız
Baña şûrîdelik olurdı ‘ârız

883 Pederden varup alurdum icâzet
İderdüm taşrada seyr-i vilâyet

884 Olurdum Mısruñ etrâfında gerdân
Gezerdüm gûşelerde mest ü hayrân

885 Bir iki gün gezerdüm kûh u deşti
İderdüm dürlü vâdîlerde geşti

886 Revân olup peder yanına gâhî
Gelüp rûyına eylerdüm nigâhı

887 Kılurdum hâtırın anuñ ri‘âyet
İderdüm kâdir oldugumca hıdmet

888 İcâzetle yine varur giderdüm
Yine etrâf-ı Mısrı geşt iderdüm

889 Peder çün göçdi bu dârü’l-fenâdan
Göñül sîr oldı yad u âşinâdan

890 Varup oldum tarîk-i Hakka sâlik
Ki oldur ‘âkile hayru’l-mesâlik

891 Mücidd olup niçe dikkatler itdüm
Cihândan el çeküp ‘uzletler itdüm

892 Ne deñlü cidd ü cehd itdümse anda
Kapu açılmadı kaldum yabanda

893 Revân oldum medârisden birine
Ki anda tâlib oldum ‘ilm-i dîne

894 Kapusında anuñ bir pîr bakkâl
Namâz içün vuzûya itmiş ikbâl

895 Ayagın yudı evvel soñra yüzin
Ne bakdı kimseye ne açdı gözin

896 Vuzû tertîbini ʻaksine itdi
Derûn-ı sînem aña kîne itdi

897 Taʻaccüb eyledüm göñlümden anı
Ki almış yaşın olmış pîr-i fânî

898 Yanında medrese bilmez vuzûyı
Döker isrâf ile aʻzâya suyı

899 Hitâb itdi baña ol pîr nâ-gâh
Ki saña bunda feyz olmaz ol âgâh

900 Yüri var Mekkeye fethüñ yakındur
Sözüm zannî degül ʻayne'l-yakîndür

901 Yüri turma ki irmişdür zamânuñ
Ki sen kutbı olursın bu cihânuñ

902 Veliyyu'llâh imiş ben anı bildüm
Göñülden şûriş-i inkârı sildüm

903 Murâdı setr-i hâl imiş degül cehl
Cihânda yog imiş anuñ gibi ehl

904 Didüm yâ seyyidî itdüñ beşâret
Velî müşkil görindi bu işâret

905 Sözüñe iʻtikâd itdüm ki hakdur
Ne assı Mısrdan Mekke ırakdur

906 Ne mevsimdür ne kudret var refîka
Ne bir kimse delîl olur tarîka

907 Eliyle Mekke[y]i gösterdi baña
Nazar kıldum dü dîdemle ben aña

908 Revân oldum idüp pîre vedâʻı
Giderken yolda eylerdüm semâʻı

909 Harîme irgürünce râhı sâ'ib
Nazardan Kaʻbe hîç olmadı gâ'ib

910 İrişdükde hemân Beytü'l-Harâma
Açıldı kutlu kapu ben gulâma

911 ʻİnâyet yilleri esmekde oldı
Dimâg-ı câna vuslat bûyı toldı

912 Dil ü cânum irüp zevk ü sürûra

Vücûdum ser-te-ser gark oldı nûra

913 Seyâhat eyleyüp her bir yirinde
Gezerdüm Mekkenüñ vâdîlerinde

914 İdüp bir yirde âhirle ikâmet
Tavattun eyledüm bir niçe müddet

915 Ger ihmâl itmeyüp bir kimse gitse
Revişde her ne deñlü sür'at itse

916 İkâmet itdügüm yirden muhakkak
Varurdı Ka'beye on günde ancak

917 Baña her gün ol on günlik mesâfe
Hicâb olmazdı biş kerre tavâfa

918 Alup âb-ı revân ile vuzûyı
Namâza gitmege tutdukça rûyı

919 Gelürdi bir 'aceb şîr-i dil-âver
Baña olmag içün yolumda yâver

920 Deve gibi yanumda hâzır idi
Çöküp "Yâ seyyidî irkeb" dir idi

921 Aña ben itmez idüm iltifâtı
Yayan varur kılurdum her salâtı

922 Varurdum Ka'beye bir kaç kademde
Kılurdum biş namâzı ben Haremde

923 Bunuñ üstine on biş sâl geçdi
Arada çok 'aceb ahvâl geçdi

924 İrişdi pîr bakkâluñ nidâsı
Kulagum toptolu itdi sadâsı

925 Didi kıl yâ 'Ömer Mısra 'azîmet
Ki ben itsem gerek 'ukbâya rıhlet

926 Gelüp yanumda hâzır ol benüm sen
Ki muhtâcum vasiyyet itmege ben

927 İşitdüm çün bu âvâzı Haremde
İrişdüm Mısra bir iki kademde

928 Girüp gördüm ki olmış muhtazar pîr
Ecel câmını sunmış dest-i takdîr

929 Gözüm toldı idüp aña terahhum
Velî ol tınmayup itdi tebessüm

930 Yanında var imiş bir kaç filori
Virüp baña didi gör bu umûrı

931 Bunı lâzım ne ise aña harc it
Yuyup cismüm kefenler içre derc it

932 Koyup tâbûta götürsün erenler
Bu altundan vir anlara birer zer

933 Fülân yirde koyup eyle tevakkuf
Gelince anda bir sâhib-tasarruf

934 Kıluñ anuñla ol yirde namâzum
Benüm saña budur nâz u niyâzum

935 Çün itdi baña bu üslûbı ta'lîm
Hemân dem ol arada oldı teslîm

936 Vasiyyetden ne emr itdiyse ol pîr
Aña ben dahı itdüm hüsn-i tedbîr

937 Ne ise maslahat ser-cümle gördüm
Koyup ol yirde tâbûtını turdum

938 Yanında muntazır olup tururken
Gelür ol kimse gördüm bir tarafdan

939 Ayag altına almış deşt ü tagı
Yire basdugı görinmez ayagı

940 Velî gördüm gelen bir merd-i mecnûn
Nazarda sûret ü hâli diger-gûn

941 Gezerdi sâbıkan Bagdâd içinde
Gehî sahrâda geh bünyâd içinde

941 Sokaklarda dem-â-dem vâlih ü lâl
Ururdı eñsesine sille etfâl

942 Gelüp çün ol kimesne oldı hâzır
Hemân olduk namâzına mübâşir

943 Namâzına turalum dirken anuñ
Yeşil kuşlar yüzin tutdı hevânuñ

945 Bizümle eyleyüp Hakka niyâzı
Bile kıldı inüp anlar namâzı

946 Biri ol kuşlaruñ gördüm ki geldi
Aradan çıkdı tâbûta yöneldi

947 Yudup anı yine oldı revâne
Uçup gitdiler evc-i âsumâna

948 Bakup hem-râhuma didüm nedür bu
Didi bilmez misin ol kıssadur bu

949 Ki Peygam-ber buyurmışdur haberde
Şehîd olan kişi gitdükde yurda

950 Bulup cennetde envâ'-ı fütûhı
Yeşil kuşlar içinde ola rûhı

951 Yaturken mahbes-i berzahda mahlûk
Ola anlar cinânda hayy u merzûk

952 Şehîd-i seyf olanuñdur bu devlet
Anuñdur Hak katında bu kerâmet

953 Velî şol kim virüp cân-ı sa'îdi
Ola 'ışk-ı İlâhînüñ şehîdi

954 Olur ol dahı anlarla ber-â-ber
Aña dahı nasîb olur bu gevher

955 Ezel ben dahı anlardan olupdum
Mahabbet ehli teşrîfin bulupdum

956 Dilümden bir rekâket sâdır oldı
Ki ehl-i diller içre nâdir oldı

957 Anuñçün cevr ider şimdi gabîler
Ururlar eñseme sille sabîler

958 Aña kâdir durur ol Hayy u Sübhân
Ki Firdevsi bula dünyâda insân

959 Bu 'âlem aña ola gül gülistân
Gele her gûşesinden bûy-ı reyhân

960 Ola Kevser şarâbı içdügi su
Zeheb fıdda ola her burc-ı bârû

961 Yidügi ni'met-i 'Adn ola anuñ
Ola sad sâle bir ânı zamânuñ

962 Has u hârı cihânuñ gül görine

Giyâhı deste-i sünbül görine

963 Melek-haslet görine halk-ı ‘âlem
Dilinde zerre deñlü olmaya gam

964 İden sa‘y ile tebdîl-i zemâ’im
Olur bu didügüm hâl üzre dâ’im

965 Bu hâli bunda tahsîl itmek olur
Kişi nefsini tekmîl itmek olur

966 Şuña kâbildür insân kim açup per
Çıkup seyr eyleye çarhı ser-â-ser

967 Cihân fahrınuñ ey merd-i mükerrem
Ziyâretgâhı oldı ‘arş-ı a‘zam

968 Niçe yıllar felekde oldı İdrîs
İnüp ‘ilm-i nücûmı itdi tedrîs

969 Hilâf itmek ‘inâd olmaz mı mahzâ
Degül mi çarh-ı çârumda Mesîhâ

970 Eger dirse hilâf idüp gabîler
Bizüm gibi degüllerdür nebîler

971 Çıkan anlar durur ancak sipihre
Sühâ olmaz mu‘âdil mâh u mihre

972 Sözi gerçekdür ammâ sen velî ol
Muhammedden kemâl ahz it ‘Alî ol

973 Vefâ-zâde uzadup bir ayagın
Solın farz eyle sen anuñ ya sagın

974 Dimiş bir münkire gördüñ mi şunı
Bu şeb tokuz tolandı çarh-ı dûnı

975 Hemân himmet gerekdür âdemîde
Ki bir şey’ yokdur insândan güzîde

976 Ne ister bir kişi dünyâ-yı dûndan
Ki gelmez âdeme yardım zebûndan

977 Küdûretden degül hâlî safâsı
Cefâdur ma‘nîde mihr ü vefâsı

978 Çü tâbistân ire dehrüñ nesi var
Sovuk suyıla koyu gölgesi var

979 Zemistânda nedür âteş kenârı
Bir eyler âdeme leyl ü nehârı

980 Ko anı ni‘metüñ a‘lâsın iste
Nefîsin nâzükin ra‘nâsın iste

981 İlâhî bilmezem kanda varayın
Saña ben ne dil ile yalvarayın

982 Kapuñı günlerin çirkin yüzümden
İşigüñ hâkini kendü gözümden

983 ‘İnâyet eyle sultânum zebûnam
Giriftâr-ı kemend-i nefs-i dûnam

Behişt-i Heştüm

984 Cemîl oldur ki bâkîdür cemâli
Cemâli nûrınuñ yokdur zevâli

985 Cemâli rûh-bahş-ı ma‘nevîdür
Celâli kudreti gibi kavîdür

986 Murâd itse denî eyler celîli
Hem isterse ‘azîz eyler zelîli

987 Küdûretden musaffâ olsa bir dil
Hemân ancak olur dîdâra mâ’il

988 Kişi dünyâda sa‘y itmek gerekdür
Yoluñ togrısına gitmek gerekdür

989 Şebüñ rûzı şitânuñ yazı vardur
Bekâmuzda fenâ âvâzı vardur

990 Havâdis seyli ma‘nîde taşupdur
Belâ emvâcı başlardan aşupdur

991 Cihânda himmet-i nefsüñ denîdür
Ya dahl-i batn u ya harc-ı menîdür

992 Gabîdür aldanan dârü’l-gurûra
Ki nisyân perdesin çekdi mürûra

993 Zen-i dünyâ be-gâyet bî-vefâdur
Göñül virmek aña bâtıl hevâdur

994 Mahabbet itdi her kim enbiyâya
Mukayyed olmadı sûrî gınâya

995 ‘Alâkañ var ise dîn-i mübîne
Yüri vir göñlüñi Hak sevdügine

996 Olup dîdâra ‘âşık âb gibi
Resûlu’llâhı sev ashâb gibi

997 Anuñçün gözlerüñ yaşın revân it
Anuñ şevkiyle feryâd u figân it

998 Sevenlerden anı pîr ü cevânda
Kimesne kalmadı ey dil yabanda

999 Tufûliyyet zamânında Ebû Bekr
Anı sıdk ile sevmişdi bilâ-mekr

1000 Anuñçün ehl-i dîne oldı server
Dinildi adına Sıddîk-i Ekber

Hikâye-i Râsıha

1001 Meger ol vakt idi kim Fahr-ı ‘Âlem
Ki oldur seyyid-i evlâd-ı Âdem

1002 Yetişmiş serv-kâmet olmış idi
Kıyâmetden ‘alâmet olmış idi

1002 Tufûliyyet demi olmışdı âhir
Cevânlık ‘âlemi olmışdı zâhir

1004 Yaşı sinn-i bülûga irmiş idi
Yüzi dehre ziyâlar virmiş idi

1005 Cebîninde olan nûr-ı İlâhî
Güneş yanında şem‘ itmişdi mâhı

1006 Ayuñ on dördi aña reşk iderdi
Gözin ‘âşıklaruñ pür-eşk iderdi

1007 ‘İzârı cânda âteşler yakardı
Göñüller aña su gibi akardı

1008 Meger gencîne-i nûr idi cismi
İki kaşı iki tîg-i tılısmî

1009 Kemân ebrûsınuñ müjgân hadengi
Gözi şeh-bâzınuñ diller külengi

1010 Ne boynı gibi bir gerden görilmiş
Ne gîsûsı gibi turra örilmiş

1011 Güzel gözler bakışda nâvek-endâz
Yaraşmış haste çeşme ‘işve vü nâz

1012 Kelâmı kıymeti yigrek güherden
Dehânı lezzeti teng-i şekerden

1013 Cihân halkını hulkı kul idüpdi
Kamu evzâ‘ını makbûl idüpdi

1014 İrişmişdi basît-i hâke nâmı
Zen ü merd anuñ olmışdı gulâmı

1015 Yeñile olınup Sıddîk-i Ekber
Mübârek bâd içün gelmişdi iller

1026 Karada sâkin olan akrabâsı
Gelüpdi merd ü zenden çok ünâsı

1027 Ulu cem‘iyyeti var idi anuñ
Ki sâdâtından idi ol zamânuñ

1028 Kamusı ittifâk itdi ki Sıddîk
Geçürür söz Habîb-i Hakka tahkîk

1029 Kulakdan aña olmışlardı ‘uşşâk
Yüzini görmege cân ile müştâk

1020 Didiler pes Ebû Bekre ki vara
Yüz urup yalvara ol bahtiyâra

1021 Gele bu cem‘a ol ferhunde ahter
Ola ol meclise şem‘-i münevver

1022 Görüp şâd olalar dîdârın anuñ
Dehenden alalar güftârın anuñ

1023 Ebû Bekr ol mahalde fikre taldı
Habîbe evvelâ ‘Ammârı saldı

1024 Didi ‘Ammâra var benden Resûle
Elin öp söyle ol aslu’l-usûle

1025 Sürüp anuñ öñinde hâke yüzüñ
Tazarru‘ kıl ola kim tuta sözüñ

1026 Gele ben bendesin kılmaya mahzûn
Ola burc-ı şerefde baht[ı] efzûn

1027 Varup ‘Ammâr-ı Yâsir itdi minnet
Didi ey baht-ı bîdâr eyle himmet

1028 Beni itme bu bâzârumda hâsir
Esîr olsun saña ‘Ammâr-ı Yâsir

1029 Kerem kıl gel seni okur Ebû Bekr
Ziyâfetdür degüldür hîle vü mekr

1030 Yüzin hâke urup itdi tevâzu‘
Muhassal itdi envâ‘-ı tazarru‘

1031 Biraz nâz eyledi ol nûr-ı bâhir
Tebessüm gösterüp meyl itdi âhir

1032 Ebû Tâlib evine vardı ol ân
Didi ben oluram Bû Bekre mihmân

1033 Ebû Tâlib degüldi evde ol gün
İcâzet virmege havf itdi hatun

1034 Didi ‘ammuñ buña kâ’il degüldür
İnanmaz kimseye kâbil degüldür

1035 Seni ol kıskanur iki gözinden
Niçe mekr ehli var açmaz yüzinden

1036 Didi yâr-ı ‘azîzümdür benüm ol
Degüldür aña mekr isnâdı ma‘kûl

1037 Virüp aña cevâb-ı bî-hatâsın
Soyındı geydi seyyidler libâsın

1038 Gül-âb ile yudurup ser tırâşa
Kodı destâr-ı İbrâhîmi başa

1039 Kemer kim ceddi İsmâ‘îlüñ idi
Biline bend idüp ‘Ammâra didi

1040 Gel imdi öñüme düş geldi ‘Ammâr
Pes itdiler Haremden yaña reftâr

1041 İşidüp anı Sıddîk oldı mesrûr
Didi oldı işüm nûrun ‘alâ nûr

1041 Haremden yaña geldi sür‘at ile
Selâm itdi Habîbe ‘izzet ile

1043 Öñine düşdi anı aldı gitdi
Varup kasr-ı mu‘allâsına yitdi

1044 Kamu anda olanlar karşu çıkdı

Bu hâlet düşmenüñ ‘ırzını yıkdı

1045 Kimi öpdi elin kimi ayagın
Gelüp gördiler ol gözler çerâgın

1046 Alup sadra geçürdiler Resûli
Kamusı oldılar kurbân u kulı

1047 Kelâm-ı cân-fezâsın diñlediler
Añup furkat zamânın iñlediler

1048 Toyınca bakdılar zîbâ cemâle
Didi her birisi tahsîn kemâle

1049 Habîbüñ her biri kadrini bildi
Nefâ’is bezl olup yindi içildi

1050 Tamâm oldı ziyâfet emri âhir
Gider oldı eve ol nûr-ı bâhir

1051 Aña on dâne dîbâ sad ‘aded zer
Virüp ‘özr eyledi Sıddîk-i Ekber

1052 Götürdi anları ‘Ammâr-ı Yâsir
Bile yanınca Sıddîk-i mu‘âsır

1053 Yöneldiler Ebû Tâlib evine
Ola kim bunları görüp sevine

1054 Ebû Tâlib eve geldükde gördi
Habîb anda görinmez anı sordı

1055 Didi hatunına kanı Muhammed
Niçe oldı görinmez ancak Ahmed

1056 Didi hatun ki ol Bû Bekre gitdi
Anı ol hânesine da‘vet itdi

1057 Bu sözden oldı gâyetde gazabnâk
Yakın kaldı ki ola zehresi çâk

1058 Hayâl itdi ki sûretdür Ebû Bekr
Aña oldı ‘adûdan hîle vü mekr

1059 Didi hatunına dil-teng ü gamgîn
Bize kalbüñde var imiş gibi kîn

1060 İcâzet vir diyü kim didi saña
Niçün sen mâni‘a olmaduñ aña

1061 Anuñ yokdur hasûdına nihâyet
'Adûdur aña erbâb-ı habâset

1062 Didi hatun ki Ahmed müstakildür
Tedâbîrinde 'âkiller hacildür

1063 Ki şimdi ol cevân oldı degül tıfl
Aña şimden girü lâzım degül kufl

1064 Ne üştür kim murâd itse urur raht
Beni esler mi sanduñ ol cevân-baht

1065 Haber idüp hemân kardaşlarına
Kasem yâd itdi başlu başlarına

1066 Ki cem' oluñ alay ile varalum
'Adûlardan Habîbi kurtaralum

1067 Birâderler kamu Hamza vü Hâris
Dahı kim var ise anlara vâris

1068 Binüp ata kuşandılar silâhı
Göreler niçedür emrüñ salâhı

1069 Giderken sür'at ile yolda nâ-gâh
Gelür Sıddîk ile gördiler ol şâh

1070 Ebû Tâlib inüp ol dem atından
Varup aldı Ebû Bekrüñ katından

1071 Hemân bagrına basdı ol Habîbi
Didi ey haste göñlümüñ tabîbi

1072 Seni ben görmesem yanumda bir ân
Olur dünyâ benüm başuma zindân

1073 Ebû Tâlibde çün gördi bu hâli
Bu oldı anda Sıddîküñ makâli

1074 Ki kasd iden bu cânler pâresine
Devâ bulmaya bagrı yarasına

1075 Ebû Bekrüñ görüp bu ıztırâbın
Tesellî eyleyüp virdi cevâbın

1076 Didi senden degüldür ihtirâzum
'Adû mekrindedür fikr-i dırâzum

1077 Beni sanma ki senden korkaram ben
'Adûlar vardur andan korkaram ben

1078 ‘Umûman ‘ammîler kavm u kabîle
İdüplerdi mahabbet ol cemîle

1079 Sakındılar anı günden güneşden
Sovukdan ıssıdan cû‘ u ‘ataşdan

1080 Nübüvvet kudretin görüp kolında
Anuñ cânlar eritdiler yolında

1081 ‘Aceb mi itseler ‘ışkına ragbet
Cihânda aña lâyıkdur mahabbet

1082 Kerem kânı mürüvvet ma‘dinidür
Aña âşüfte olmayan denîdür

1083 Sev anı âl ü ashâbın dahı sev
Kamu ahbâb u ensâbın dahı sev

1084 Mahabbet sanma da‘vâ-yı zebândur
Mahabbet dilde bir sûz-ı nihândur

1085 Ne dilde kim mahabbet olsa peydâ
Olur şâm u seher nâlân u şeydâ

1086 Yalan da‘vâyı ko geç sû’-i zandan
Anuñ ‘ışkını sor Veyse’l-Karândan

1087 Ki ol kutb-ı velâyet gavs-i ümmet
Aña sıdk ile itmişdür mahabbet

1088 Göñülde hâlis olmagın vidâdı
‘Iyân itdi kemâl-i inkıyâdı

1089 Derûnında mahabbet tohmın ekdi
Ne deñlü dişleri var ise çekdi

1090 Habîbe mübremi irüp kazânuñ
Gazâda bir dişi çıkmışdı anuñ

1091 Anuñ ta‘yînine olmadı imkân
Anuñçün komadı agzında dendân

1092 Ki çün hep çıkmada olmaya ihmâl
Biri ol olur elbetde beher hâl

1093 Hakîkatde budur gerçi mahabbet
Velî bir kimsede yokdur bu himmet

1094 İlâhî ol Habîbüñ hürmetiyçün

Za‘îf ümmetlerine himmetiyçün

1095 Ne deñlü pür-cerâ’im ümmet isek
Mahabbetde dahı dûn-himmet isek

1096 Bize fazluñla kıl yarın tecellî
Kemâl-i ‘afvuñ ile vir tesellî

Hâtimetü’l-Kitâb

1097 Hudânuñ fazlıdur bu nazm u tertîb
Buña lâzım degüldür nakş u tezhîb

1098 Nasîhatdür garaz şöhret degüldür
Gereklü ma‘nîdür sûret degüldür

1099 Edâ-yı hûb ile ma‘nâ-yı rengîn
Yiter lâzım degüldür gayrı tezyîn

1100 Haberdâr olmayanlar mesnevîden
Za‘îfin añlamaz anuñ kavîden

1101 Ma‘ânîde degül sanur belâgat
Bedî‘a sa‘y idüp eyler hamâkat

1102 Olur inşâdı nâ-merbût u bî-rûh
Gelür mîzân-ı zevka zişt-i mercûh

1103 Bu söz mensûhdur nâsih katında
Velî makbûldür râsih katında

1104 Lezîz olmaz iñen hâm olsa mîve
Yaraşmaz şekl-i zişte nâz u şîve

1105 Söz oldur kim ola gül gibi hoş-bû
Selâsetde dahı gûyâ akar su

1106 Hoş-âyende gerek nazm-ı güher-bâr
Degül matbû‘amuz nâ-puhte güftâr

1107 Şu kim fazlın irişdürdi kemâle
Ki aña armagandur bu risâle

1108 Hüner ehline ol bâtıl söz atmaz
Ne deñlü kâsır olsa dil uzatmaz

1109 Velî nâ-dâna lâzımdur bu hâlet
Ki görse bir kelâm-ı pür-letâfet

1110 Hayâlâtı ne deñlü olsa ince

Begenmez anı zu‘m-ı fâsidince

1111 Sürer harcar derûndan türrehâtın
Çıkarur gizlü habsinüñ zekâtın

1112 Ma‘âza’llâh bize anı gerekmez
Ki insâfı olan ol tohmı ekmez

1113 Bizi sen mu‘tedil eyle İlâhî
Gözümüzden güm itme togrı râhı

1114 Bu garrâ nüsha kim peydâ olupdur
Latîf ü nâzük ü ra‘nâ olupdur

1115 Senüñ lutfuñla gelmişdür zuhûra
Koma zulmetde gark it anı nûra

1116 Hakîkat bâdesine câme eyle
Enâm içre nasîhat-nâme eyle

1117 Anı hıfz eyleyüp ehl-i hasedden
Hasûduñ boynına habl it mesedden

1118 Benüm bu zâde-i tab‘um olupdur
‘İzârı havf-ı hâsidden solupdur

1119 Aña ta‘n itmesün her şahs-ı süflî
Halâs it dest-i zâlimden bu tıflı

1120 İderseñ terbiyet fânî degüldür
Baña ‘âlemde bir ölmez oguldur

1121 Tazarru‘larla el açup du‘âya
Düşe kalka irişdüm bu araya

1122 Safer ayında bu zîbâ mecelle
İrişdi evvelinden bu mahalle

1123 Bu sübha haytına ey merd-i hoş-hû
Dizildi biñ yüz otuz dâne lü’lü

1124 İrişdi leyle-i sa‘ye sehergâh
Tamâm oldı kitâb el-hamdü li’llâh